

ISSN 2080-0878

REDAKCJA
tel. 662 061 331**WYWIAD****Jaki był dla
Wąbrzeźna
rok 2022? (cz. II)**

str. 2

WĄBRZEŹNO**Węgiel
w preferencyjnej
cenie – druga tura**

str. 3

WĄBRZEŹNO**Podziękowali
w imieniu zwierzków**

str. 4

WĄBRZEŹNO**Rodacy
w Nowym Jorku**

str. 5

CZWARTEK

5 STYCZNIA 2023

ISSN: 2080-0878

2,49 zł

w tym 5% VAT

nr 1/2023 (715)

CWA**TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO**

Ciemno wszędzie... Co to będzie?

WĄBRZEŹNO ▶ Ciemność. Widzę ciemność... – mówił jeden z bohaterów znanej komedii Juliusza Machulskiego. Niestety rzeczywistość filmowa zdaje się wkraczać do realnego życia

Od 1 stycznia 2023 roku Wąbrzeźno zatopi się w ciemnościach. Jak poinformował magistrat, oświetlenie uliczne będzie wyłączane w godz. 23.00-4.00. Oszczędności wprowadzono także w innych zakresach zadań samorządowych. Władze miasta podkreślają, że decyzja o ograniczeniu czasu działania ulicznych latarni nie była łatwa, jednak wysokie podwyżki cen energii elektrycznej wymusiły na naszym samorządzie podjęcie tej, z pewnością niepopularnej, decyzji. – Dołączyliśmy do wielu miast w Polsce, które zdecydowały się

na wprowadzenie oszczędności w oświetleniu ulicznym. Bardzo dużo samorządów oszczędza w ten sposób już od kilku miesięcy, zaś niektóre – podobnie jak nasz – wdrażają je etapami – tłumaczy urzędnicy.

Zaciemnianie stopniowe

W Wąbrzeźnie już od około dwóch miesięcy w godzinach 23.00-4.00 nie paliły się lampy przy ścieżkach pieszo-rowerowych wzdłuż jezior, a od około połowy grudnia trwało systematyczne wyłączanie kolejnych odcinków oświetlenia miasta. Z użytkowania wyłączono część

lamp, które są własnością miasta, dlatego już niektóre ulice oświetlała np. jedynie co druga lampa. Od nowego roku będzie jeszcze ciemniej. Zgodnie z planem wszystkie miejskie lampy mają być wyłączane o godzinie 23.00.

Wysokie ceny energii elektrycznej i niepewność

– Cena energii obowiązująca nas do końca roku 2022 wynosiła 0,48920 netto (za 1 kWh) plus 5% VAT – mówi Marzanna Wiśniewska, kierownik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miasta Wąbrzeźno.

dokończenie na str. 3**Powiat**

Budżet prawie jednogłośnie

29 grudnia 2022 roku odbyła się ostatnia sesja Rady Powiatu w Wąbrzeźnie, na której radni przyjęli budżet powiatu na 2023 rok.

Po przyjęciu porządku obrad starosta wąbrzeski przedstawił informację z prac zarządu powiatu w okresie między sesjami oraz z wykonania uchwał rady powiatu, po czym radni zapoznali się ze informacją o wykorzystaniu przez powiat środków unijnych w 2022 roku oraz ze sprawozdaniami z prac stałych komisji rady. W ramach kolejnych punktów porządku obrad radni przystąpili do podejmowania uchwał.

W pierwszej kolejności przy-

jęty został harmonogram pracy aptek na terenie powiatu na 2023 rok. Apteki ogólnodostępne, położone na terenie powiatu pełnią dyżury, umożliwiające dostępność świadczeń w porze nocnej w godzinach 19.00-24.00 oraz w niedzielę, święta i inne dni ustawowo wolne od pracy w godzinach 11.00-13.00. Po godzinie 13.00 w nagłych wypadkach pod telefonem wskazanym w uchwale.

dokończenie na str. 4

Jaki był dla Wąbrzeźna rok 2022? (cz. II)

WYWIAD ▶ W ubiegłym tygodniu przedstawialiśmy pierwszą część podsumowania roku 2022 w ocenie burmistrza Wąbrzeźna Tomasza Zygnarowskiego. Dzisiaj zapraszamy do lektury dalszej części spostrzeżeń i uwag włodarza naszego miasta

W ocenie burmistrza Zygnarowskiego, rok 2022 – pomimo różnych przeszkód i problemów – był dobrym rokiem dla Wąbrzeźna i wąbrzeźnian.

Partnerstwo i współpraca

– To był przede wszystkim rok, w którym zbieraliśmy owoce naszej wyteżonej pracy przez ostatnie 4 lata kadencji – ocenia Tomasz Zygnarowski. – To, co czyni mniej najbardziej #dumnymzWąbrzeźna, to fakt, że największe nasze inwestycje w tej kadencji, czyli Podzamcze i Przyszań, które powstawały w długim i szerokim procesie konsultacji z mieszkańcami, które są odzwierciedleniem wielu potrzeb, oczekiwań, pragnień i życzeń wąbrzeźnian i wyglądają dokładnie tak, jak chcieli tego mieszkańcy – cieszą się tak niezwykle popularnością nie tylko wśród mieszkańców, ale także naszych gości i turystów. Z satysfakcją mogę stwierdzić, że wielokrotnie w tym sezonie letnim widziałem kolejne udostępniane do szerokiego grona Polaków zdjęcia naszych tropików (jak je określiła Ewa Bem, światowej sławy artystka, goszcząca w sierpniu w Wąbrzeźnie), czyli naszych słynnych palm na wąbrzeskiej plaży. Niezwykle cieszyła mnie ogromna frekwencja przede wszystkim mieszkańców, ale też wielu gości spoza naszego pięknego miasta, na naszych miejskich imprezach i wydarzeniach kulturalnych, sportowych czy rozrywkowych. W końcu, po dwóch latach stagnacji i ograniczeń covidowych, mogliśmy wrócić na dobre tory rozwoju dla kultury i sportu naszego miasta, co miało odzwierciedlenie w niezwykle bogatym kalendarzu imprez, w którym każdy

mógł znaleźć coś dla siebie. Cieszy mnie to, że kiedy wychodzimy do mieszkańców z propozycją konsultacji różnorodnych pomysłów, to oni pozytywnie odpowiadają na nasze zaproszenie, włączając się w proces budowania i rozwijania naszego miasta. Dzięki temu dużo chętniej później korzystają z tych obiektów, które powstały w procesie partnerskiej współpracy z mieszkańcami. To bardzo wyraźnie pokazuje, że obraliśmy dobry kierunek, że warto wsłuchiwać się w głos mieszkańców i włączać ich w miejskie sprawy. Widzę to bardzo wyraźnie po wszelkich badaniach i rankingach, że wąbrzeźnianie są najbardziej dumni właśnie z tych inwestycji i projektów, które powstawały we współpracy z nimi – mówi burmistrz Zygnarowski.

Rok ważnych inwestycji

Jak wskazuje Tomasz Zygnarowski, 2022 to był także dobry rok ze względu na dalsze, szeroko zakrojone inwestycje, na które mieszkańcy czekali kilkanaście lat.

– Ruszyły prace na osiedlach Ptasim i Owocowym, trwa budowa ul. Okrężnej i Akacjowej, które pozwolą nam – wraz z nowo powstałą galerią handlową Smart Park w tej dzielnicy – bardzo pobudzić dynamiczny rozwój osiedla Marysieńka. To budowy, których proces zaczyna się rozwijać. Na razie prowadziliśmy mało widoczne prace podziemne, ale już wiosną z robotami drogowymi znów ruszymy z kopyta i jestem przekonany, że z efektów tej wyteżonej pracy będą zadowoleni wszyscy mieszkańcy – mówi Zygnarowski. – W listopadzie odebraliśmy przebudowane ulice Polną, Grabową i Osiedle Robotnicze. To ulice, na które mieszkańcy długo czekali,

a które w końcu są bezpieczne, doświetlone i zapewniają doskonały komfort jazdy – dodaje.

Burmistrz przypomina również pozytywne działania w zakresie budownictwa mieszkaniowego. – W końcu po ponad 15 latach zastoju w zakresie miejskiego budownictwa mieszkaniowego, w maju 2022 roku, miałem przyjemność wręczyć 24 pary kluczy do nowych mieszkań dla rodzin, które znalazły swoje miejsce na ziemi w nowo wybudowanym bloku TBS na ul. Dantyszka. Powiedzieliśmy A, ale powiemy też B, bo mam nadzieję, że już wkrótce spółce SIM Nowy Dom, której jesteśmy udziałowcem, sprzedamy miejską działkę przy ul. Kiedrowskiego pod budowę nowego bloku z kolejnymi 24 mieszkaniami, które w komfortowy sposób pozwolą naszym mieszkańcom w perspektywie kilku lat dojść do własności. W 2023 roku będziemy ubiegać się o dofinansowanie na budowę tego bloku z Banku Gospodarstwa Krajowego i mocno wierzę w to, że jeszcze w 2024 roku będziemy wręczać klucze kolejnym 24 rodzinom, które zdecydują się na stałe związać przyszłość z naszym miastem – dopowiada Tomasz Zygnarowski.

Burmistrz podkreśla, że budownictwo mieszkaniowe było jednym z jego priorytetów w tej kadencji. – Jestem przekonany, że rozwój naszego miasta w tym obszarze da impuls wielu młodym wąbrzeźnianom do decyzji, aby swoją przyszłość wiązać właśnie z Wąbrzeźnem. Poza tym to również impuls dla kolejnych inwestorów, którzy doceniają tę wysoką dynamikę w rozwoju naszego miasta i dzięki temu dużo chętniej decydują się na inwestowanie właśnie w Wąbrzeźnie. Świadczą o tym choćby decyzje naszych lokalnych, dużych przedsiębiorców. Kolejny inwestor, który – co prawda – będzie budował duży zakład pracy w Wałyczu – zapewni atrakcyjne miejsca pracy także wąbrzeźnianom. Jestem przekonany, że jako Wąbrzeźno stajemy się nie tylko coraz lepszym i bardziej komfortowym miejscem do życia, pracy i nauki, ale także – do inwestowania – ocenia Tomasz Zygnarowski.

Kolejne wyzwania przed samorządem

Miniony 2022 rok zapowiedział także nowe możliwości dla poprawy miejskiej infrastruktury. – Cieszę się, że w nowym roku czekają nas także kolejne wyzwania infrastrukturalne – mówi burmistrz. – W 2022 roku otrzymaliśmy bowiem 5 mln zł dofinansowania na długo oczekiwaną przebudowę Wąbrzeskiego Domu Kultury i myślę, że już w połowie roku 2023 ruszymy z modernizacją sali kinowej oraz wnętrza WDK, co w końcu stworzy bardzo dobre warunki do czerpania pełnymi garściami z kultury w naszym mieście, na wygodnych fotelach, z dobrym nagłośnieniem i oświetleniem, a także z windą dla osób z niepełnosprawnościami oraz rodziców z dziećmi – zapowiada Tomasz Zygnarowski.

Planując duże inwestycje samorządowcy nie mogą zapominać też o prozaicznych problemach, jak np. szybkiej reakcji w sytuacji awarii latarni pod konkretnym blokiem, naprawieniu dziury w chodniku albo postawieniu nowego kosza na śmieci czy ławeczki.

– Od jesieni 2022 zacząłem organizować cykl spotkań z mieszkańcami w dzielnicach, aby właśnie gromadzić i na bieżąco rozwiązywać te, wydawać by się mogło, „błahę sprawy”, które utrudniają życie wąbrzeźnianom w ich najbliższej okolicy – mówi burmistrz. – Już po pierwszych spotkaniach widzę bardzo wyraźnie, że dla wielu mieszkańców to znakomita okazja, aby zgłosić mnóstwo zwykłych, codziennych problemów – bez konieczności wizyty w Urzędzie, telefonu do Straży Miejskiej czy napisania do mnie poprzez media społecznościowe. Taki był właśnie cel tych spotkań. Wychodzimy w ten sposób naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, którzy niekoniecznie są za pan brat z nowoczesnymi technologiami, pozostawania w bezpośrednim kontakcie ze mną albo nie mają czasu na wizyty w Urzędzie. Dodatkowo, dzięki temu, że w 2022 roku zwiększyliśmy zatrudnienie w Miejskim Zakładzie Usług Komunalnych, szybciej i skuteczniej jesteśmy w stanie szybko naprawiać te wszystkie drobne usterki. A podczas każdego spotkania z mieszkańcami rozbudowujemy listę potrzebnych interwencji np. w sprawie doświetlenia schodów, przedstawienia latarni czy wycięcia krzaków, które utrudniają poruszanie się po chodniku. To są małe rzeczy, a jak bardzo cieszą, że w prosty i błyskawiczny sposób

możemy ułatwiać życie mieszkańcom – wskazuje burmistrz. – Te spotkania to także okazja, żeby rozmawiać z mieszkańcami o trudnościach, które związane są z infrastrukturą powiatową, wojewódzką czy rządową – w tych kwestiach nie możemy niestety już tak skutecznie i szybko pomóc, ale przynajmniej możemy – w imieniu mieszkańców – zwrócić się do odpowiednich organów z apelem o rozwiązanie tych problematycznych spraw. Cieszę się z tak owocnych rozmów i liczę na kolejne spotkania z mieszkańcami w ich okolicy – dodaje.

Wąbrzeźnianie mają głos

Burmistrz Tomasz Zygnarowski podkreśla również wagę opinii mieszkańców Wąbrzeźna, którzy chcą angażować w życie miasta.

– Przede wszystkim więcej rozmawiamy i wsłuchujemy się w głos wąbrzeźnian. Powołaliśmy Młodzieżową Radę Miejską po to, aby lepiej i efektywniej odpowiadać na potrzeby najmłodszych mieszkańców, a tym samym dawać im kolejne powody do tego, aby zechcieli wiązać swoją przyszłość z rodzinnym miastem i wrócić tu po studiach. To właśnie Młodzieżowa Rada Wąbrzeźna powiedziała nam, co poprawić w kwestii bezpieczeństwa, rozwinęła działalność kina plenerowego, przeprowadziła kilka bardzo skutecznych akcji proekologicznych czy w końcu zorganizowała pierwszy w Wąbrzeźnie turniej gier online. Ponadto cały czas aktywnie angażujemy wąbrzeskich seniorów. W tym roku gorąco zachęcałem ich do powołania Wąbrzeskiej Rady Seniorów, która z pewnością pomogłaby nam w jeszcze lepszym i skuteczniejszym odpowiadaniu na potrzeby najstarszej części naszych mieszkańców. Co prawda jeszcze nie udało się nam zgromadzić wystarczającej liczby chętnych, ale nie będziemy się poddawać. Kontynuujemy cały czas szereg przedsięwzięć aktywizujących dojrzałych mieszkańców, jak Biesiady Seniorów, Uniwersytet Trzeciego Wieku czy Klub Seniora przy WDK. Nieustannie rozwijamy wąbrzeską Kartę Seniora, wprowadzoną 4 lata temu i we współpracy z seniorami tworzymy kolejne miejsca, w których z chęcią spotykają się i spędzają wolny czas, np. nasze wąbrzeskie tężnie czy stale powiększającą się sieć ławeczek – opisuje burmistrz.

Burmistrz zapewnia również, że władze miasta nie zapominają o mieszkańcach w wieku produkcyjnym, szczególnie tych, którzy w Wąbrzeźnie zakładają rodziny.

– To z myślą o najmłodszych wąbrzeźnianach budujemy już od ich urodzenia więź z miastem, m.in. poprzez Wąbrzeską Wyprawkę Malucha czy ich własne drzewko na Wąbrzeskim Skwerze Malucha. Z kolei aby ułatwić życie ich rodzinom, od ubiegłego roku dofinansowujemy z miejskiej kasy pobyt najmłodszych wąbrzeźnian w prywatnych żłobkach – mówi Zygnarowski.

Plany na rok 2023

W ocenia burmistrza również rok 2023 nie będzie należał do łatwych.

– Już wiemy po wyłożonej pracy nad przyszłorocznym budżetem, że to nie będzie łatwy rok ze względu na wciąż szalejącą inflację i kolejne zapowiedzi wzrostów cen. Mimo to jestem przekonany, że nic nie stanie nam na przeszkodzie, abyśmy zrealizowali kolejny, ambitny budżet, w którym założyliśmy jedynie 3,6 mln kredytu na działania infrastrukturalne. Będziemy robić, co w naszej mocy, aby ten poziom kredytowania utrzymać na tym maksymalnym poziomie, a jednocześnie – nie zwalniać tempa w inwestycjach. Czekają nas dalsze etapy prac na Osiedlu Ptasim i owoce ulic Okrężnej i Akacjowej, modernizacja WDK czy start z budową bloku spółki SIM Nowy Dom – zapowiada Tomasz Zygnarowski. – Mam ogromną nadzieję, że 2023 rok to będzie czas, kiedy pozyskamy kolejnego inwestora na zakup miejskiej nieruchomości o powierzchni 7 ha przy ul. Okrężnej, którą po 10 latach odzyskalismy od syndyka. To z pewnością dałoby kolejny bodziec dla rozwoju naszego miasta, także w obszarze rynku pracy. Bardzo czekam też na uruchomienie nowej perspektywy unijnej – jesteśmy już w pełnej gotowości z ambitnymi i kreatywnymi pomysłami na dokończenie procesu modernizacji i uatrakcyjnienia Podzamcza. Mamy gotowe projekty na budowę pola dla kamperów, zagospodarowanie terenów przy boisku Malta, wymianę pomostu potocznie nazywanego sierpem czy w końcu – stworzenie nowej atrakcji turystycznej, jaką byłaby wieża widokowa przy amfiteatrze – planuje burmistrz. – Jednak tym, na co najbardziej liczę w 2023 roku, jest dalsza aktywność mieszkańców, stowarzyszeń, organizacji i ich włączanie się w życie naszego miasta. Mówcie nam dalej, co mamy robić i na czym się koncentrować, a obiecuję, że zapewnimy Wam w Wąbrzeźnie najbardziej dogodne warunki do życia, nauki, pracy i rozwoju – zapewnia Tomasz Zygnarowski

(oprac. krzan),
fot. nadesłane

Węgiel w preferencyjnej cenie – druga tura

WĄBRZEŹNO ▶ Od 2 stycznia w Urzędzie Miasta Wąbrzeźno ruszył nabór wniosków o preferencyjny zakup paliwa stałego dla gospodarstw domowych na drugi okres, tj. od 2 stycznia do 30 kwietnia 2023 r. Cena węgla, podobnie jak w poprzednim okresie, wynosi 1950 zł/ za 1 tonę

Jak poinformował magistrat, zasady zakupu również nie uległy zmianie, więc tak jak dotychczas węgiel w preferencyjnej cenie mogą zakupić osoby, które otrzymały dodatek węglowy. Każdy uprawniony mieszkaniec Wąbrzeźna na cały okres grzewczy 2022/2023 może kupić w preferencyjnej cenie maksymalnie 3 tony węgla. Oznacza to, że jeżeli ktoś w pierwszym rzucie kupił

0,5 tony węgla, to w bieżącym okresie może dokupić jeszcze 2,5 tony.

– Osoby, które złożą wniosek o preferencyjny zakup węgla, zostaną powiadomione telefonicznie o rozpatrzeniu tego wniosku – informują urzędnicy. – Po uzyskaniu informacji o pozytywnej weryfikacji, uprawniony mieszkaniec będzie mógł przelewem dokonać płatności za opał na rachunek gminy. W uza-

sadnionych przypadkach można będzie dokonać opłaty w kasie urzędu. Po uiszczeniu należności i odbiorze faktury należy udać się po odbiór węgla ze składu wskazanego przez urząd – wyjaśniają procedurę urzędnicy.

Wnioski przyjmowane są w dni robocze w godz. 10.00-13.00 w pokoju nr 2 urzędu miasta, ul. Wolności 18. Istnieje również możliwość wysłania wniosku przez Internet za pomocą elektronicznej platformy ePUAP.

O czym warto wiedzieć?

Preferencyjna cena 1 tony węgla wynosi 1 tys. 950 zł brutto. Do tej kwoty nie wlicza się kosztów transportu węgla z miejsca składowania do nieruchomości osoby, która nabyła opał. Gmina Miasto Wąbrzeźno będzie dokonywała sprzedaży węgla systematycznie,

wg ilości posiadanego surowca na składzie.

Na podstawie dokonanej płatności za opał wystawiona zostanie faktura, którą należy odebrać w urzędzie miasta (pok. nr 6) w następnym dniu roboczym od dnia dokonania płatności. Z odebraną fakturą następnego dnia należy udać się do wyznaczonego przez urząd miasta składu węgla i tam zrealizować zakup, przy czym minimalna ilość opału, który trzeba jednorazowo kupić to 0,5 tony.

Wzór wniosku o preferencyjny zakup paliwa można pobrać ze strony internetowej urzędu lub w siedzibie Urzędu Miasta Wąbrzeźno (pokój nr 2, ul. Wolności 18). Wnioski rozpatrywane są wg daty wpływu.

(oprac. krzan),
fot. ilustracyjne

Wąbrzeźno

Ciemno wszędzie... Co to będzie?

dokończenie ze str. 1

– Od stycznia obowiązują nas umowy kompleksowe na sprzedaż rezerwową, bo nikt nie złożył oferty do przetargu, który prowadzony był w ostatnich tygodniach – dodaje. – Zgodnie z ustawą będziemy płacić za 1 kWh 0,7850 netto, przy czym nie wiemy jeszcze jaka będzie obowiązywać stawka VAT – tłumaczy pani kierownik.

– Nie jest to łatwa decyzja, ale niestety nie mieliśmy innego wyjścia – mówi burmistrz Tomasz Zygnarowski. – W urzędzie i w jednostkach miejskich oszczędzamy już np. na racjonalnym wykorzystaniu materiałów biurowych, wprowadzamy ograniczenia w zlecaniu różnych usług firmom zewnętrznym, zaplanowaliśmy mniejsze wydatki, m.in. na zakup małej architektury, nasadzenia, na organizację imprez. Ponadto w naszych jednostkach oświetlenie jest sukcesywnie wymieniane na ledowe (energooszczędne), a ogrzewanie jest zmniejszane po godzinach pracy danej placówki – dodaje burmistrz.

Problem krajowy

Nie tylko władze Wąbrzeźna

zmagają się z problemem nierozstrzygniętych przetargów na dostawę energii elektrycznej. Pomimo ustawowego zamrożenia cen energii dla samorządów (785 zł/MWh) niektóre gminy wciąż nie mogą rozstrzygnąć przetargów na dostawę prądu na 2023 rok. Dzieje się tak, ponieważ firmy energetyczne nie są zainteresowane składaniem ofert. Prawdopodobnie działają w ten sposób, gdyż z ich perspektywy złożenie oferty im się nie opłaca (mimo, że spółki energetyczne mają ustawowo zagwarantowane rekompensaty za sprzedaż prądu po niższej cenie).

Samorządowcy chcą skutecznych rozwiązań

Podczas grudniowego, ostatniego w 2022 roku, posiedzenia plenarnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRIST) samorządowcy zwracali uwagę m.in. na zjawisko nieprzystępowania przez spółki skarbu państwa do przetargów na dostawę energii. – W dalszym ciągu, mimo naszych rozmów, spółki Skarbu Państwa, bo one mają trzy czwarte rynku, nie przystępu-

ją do przetargów ogłaszanych przez jednostki samorządu terytorialnego na dostawę energii elektrycznej. To po pierwsze. Po drugie – proponują warunki, które zdecydowanie wykraczają poza zapisy ustawy mówiącej o cenie maksymalnej 785 zł z megawatogodzinę – mówił po spotkaniu Marek Wójcik, sekretarz KWRIST, pełnomocnik zarządu Związku Miast Polskich ds. legislacyjnych.

Marek Wójcik przypomniał, że samorządy wielokrotnie sygnalizowały stronie rządowej, iż spółki energetyczne z udziałem Skarbu Państwa, składając oferty, domagają się od jednostek samorządu terytorialnego np. opłat handlowych. Jak tłumaczył Wójcik, podczas jednego ze spotkań samorządy usłyszały od przedstawicieli ministerstwa aktywów państwowych, że nie ma żadnego wpływu na spółki Skarbu Państwa.

Strona rządowa uważa, iż problem jest rozwiązany. Anna Bednarska (naczelnik departamentu elektroenergetyki i gazu) w imieniu Ministerstwa Klimatu i Środowiska poinformowała m.in. iż w ustawie o szczególnej

ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych pojawiły się również zapisy mające chronić jednostki samorządu terytorialnego przed konsekwencjami braku umowy na dostawę energii, a także przed skutkami praktyk, stosowanych przez spółki energetyczne. – W tej ustawie dokonane zostały pewne nowelizacje, które doprecyzowują, wyjaśniają pewne kwestie. W tym przede wszystkim gwarancja sprzedaży rezerwowej dla samorządów, które będą musiały korzystać z takiej instytucji – wskazała Anna Bednarska. – A jeśli sprzedawca rezerwowy nie zostanie wskazany, jeśli ta umowa nie zostanie podpisana, wejdzie tam sprzedawca z urzędu – wyjaśniała.

Jak dodała Anna Bednarska, w ustawie znalazły się również przepisy doprecyzowujące, mówiące o tym, że cena energii ma być jedyną opłatą w rozliczeniach samorządów z przedsiębiorstwem energetycznym. Dotyczy to również sprzedaży rezerwowej.

(krzan)
fot. (UM Wąbrzeźno)

Podziękowali w imieniu zwierzaków

WĄBRZEŃNO ▶ Członkowie Stowarzyszenia S.O.S. dla Zwierząt w Wąbrzeźnie podsumowali miniony rok 2022, dziękując przy tym wszystkim ludziom, dla których los bezdomnych zwierząt nie jest obojętny

Podziękowania dotyczą zarówno wpłat na leczenie i utrzymanie zwierzaków, jak też bezpośredniego zaangażowania wielu osób i instytucji w organizację zbiórek, zapewnienie transportu, adopcje, zapewnianie domów tymczasowych itp.

– Kochani koniec! Koniec roku, więc czas podsumowań. Oj, działo się... Licząc wszystkie akcje, dziękujemy sobie, że wystarczyło godzin w ciągu doby, dni w tygodniu, miesięcy w roku – napisała na facebookowym profilu Stowarzyszenia Violetta Fijołek-Trzcińska.

Jakie są wymierne efekty trudnej pracy i wielkiego poświęcenia sztabu ludzi ze Stowarzyszenia?

- 103 adopcje kotów (łącznie 545),
- 61 adopcji psów (łącznie 111),
- 81 sterylizacji kotek,
- 47 kastracji kocurów.

A poza tym wiele innych działań, którym członkowie Stowarzyszenia oraz wolontariusze i przyjaciele poświęcają swój czas, a nierzadko również pieniądze.

Amputacje łap, ogonów, nukleacje oczu, guzy nowotworowe, tradycyjnie katar, sraczki itp. to codzienność w pracy ze zwierzętami. Ale są również budujące efekty. – Remont pomieszczeń kocińca i teraz jest pięknie. Wygrany budżet obywatelski na 2023 rok. Podpisanie umowy z Centrum Opieki nad Zwierzę-

tami w Grudniadzu. Masa pracy dla całego sztabu ludzi. Bez nich nie byłoby tego, o czym czytacie – podsumowuje Violetta Fijołek-Trzcińska.

Stowarzyszenie dziękuje wszystkim ludziom oraz instytucjom, zaangażowanym w niesienie pomocy zwierzętom. Zapewne nie sposób wymienić wszystkich, ale trzeba wspomnieć o najważniejszych.

– Dziękujemy lecznikom weterynaryjnym: Idavet w Wąbrzeźnie (doktor Ida Krygier i Marika Mądra); Vet Partner w Wąbrzeźnie (doktor Karolina Szarowska, doktor Maciej Raś, Wiktor Zakrzewski); Cztery Łapy w Brodnicy (doktor Agnieszka i Tomasz Choszczewscy, doktor Michał Kwiatkowski); Przychodnia Centrum w Brodnicy (Mateusz Stachowiak); Clinivet – Maciej Czu-

miel – wylicza pani Violetta.

– Dziękujemy naszej finansowej kolumnie wsparcia: Magdalenie Głaszcz i Kamilli Kempczyńskiej. Dziękujemy naszej księgowej Grażynie Chmiel. Dziękujemy Straży Miejskiej (komendantowi Krzysztofowi Grzybkowi, funkcjonariuszom: Mirosławowi Piórkowskiemu, Mirosławowi Lewandowskiemu, Mariuszowi Opoczyńskiemu i całej załodze monitoringu). Dziękujemy panom policjantom, głównie dzielnicowym i patrolom. Dziękujemy naszym wolontariuszom: Natalce Sosnowce, Kasi Jadzińskiej, Magdzie Morańskiej, Ani i Grześowi Brzezińskim, Hani Domian, Oli Rutkowskiej, Miłoszowi Piórkowskiemu, Michalinie Fabrykiewicz, Agnieszce Załdzyk, Monice Piaseckiej, Eli Cyrklaff, Magdzie Czarneckiej. Dziękujemy

osobom, które wielokrotnie wsparły nas transportem: Teresie Wiśniewskiej, Gabrysi Kleckiej, Annie i Mikołajowi Borowskiemu. Dziękujemy pani Izce Urtnowskiej i jej mamie za ciepłe posiłki dla psów i niejednokrotne wsparcie finansowe. Dziękujemy wszystkim sponsorom i darczyńcom (ich nie sposób wymienić wszystkich). Dziękujemy za zbiórki karmy szkołom i przedszkolom z Wąbrzeźna, Grudniadza, Książek, Kowalewa, Jaranowic, Płużnicy i Dębowej Łąki. Dziękujemy wóldarzom miasta za współpracę i przychylność (burmistrzowi Tomaszowi Zygnarowskiemu i wiceburmistrzowi Wojciechowi Trzcińskiemu, a także urzędnikom, którzy trzymali pieczę nad naszym budżetem). Dziękujemy naszym rodzinom za cierpliwość i tolerancję dla

naszych działań. Dziękujemy naszej prezes Iwonie Brylińskiej, że potrafi ogarnąć administracyjnie i nie tylko administracyjnie to piekietko. Dziękuję załodze – tej od początku i od zawsze – Beacie Wiśniewskiej i Sandrze Załdzyk. Dziękujemy wszystkim tym, którzy podarowali domy naszym podopiecznym. Dziękujemy wszystkim, którzy podarowali domy tymczasowe: Wiesi Młynarkiewicz, Magdzie Czarneckiej, Angelice Krause, Kamilowi Wiśniewskiemu, Joannie Kokoszyńskiej, Miłoszowi Piórkowskiemu.

– Jak widać, lista jest długa i czuję ogromny niepokój, że kogoś pominęłam. Przepraszam. Kochani, Wam wszystkim i Waszym rodzinom, wszystkim naszym obserwatorom i sympatykom życzymy wszystkiego co najlepsze i najpiękniejsze w nadchodzącym Nowym Roku. Bądźcie zdrowi, bądźcie szczęśliwi i bądźcie z nami, bo wiecie, że bez Was – nas nie ma – podsumowuje Violetta Fijołek-Trzcińska.

Przypomnijmy, że wpłat na pomoc zwierzętom, o które troszczy się Stowarzyszenie S.O.S. dla Zwierząt w Wąbrzeźnie, można dokonywać na konto nr 14 9511 0000 0000 3324 2000 0010. Wszystkie wpłaty z pewnością zostaną mądrze i rozsądnie wykorzystane, aby życie naszych braci mniejszych było choć trochę lepsze.

(krzan)
fot. (Facebook)

Powiat

Budżet prawie jednogłośnie

dokończenie ze str. 1
Następnie radni dokonali nowego podziału środków Pań-

stwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej

na rok 2022, tak aby wykorzystać wszystkie przyznane pieniądze.

W dalszej kolejności przystąpiono do podejmowania uchwał związanych z finansami powiatu. Radni dokonali zmiany wieloletniej prognozy finansowej powiatu na lata 2022-2032 oraz tegorocznego budżetu powiatu.

Ponadto w związku z przedłużającą się procedurą uzyskania decyzji środowiskowej dla zadania „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1713C Książki – Kruszyny od km 2+300 do 5+885” (wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej) ustalono wykaz wydatków zamieszczonych w budżecie powiatu na rok 2022, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. Zgodnie z deklaracją wykonawcy ostateczny termin wykonania zadania został ustalony na 31 stycznia 2023 r.

Następnie rada powiatu przyjęła wieloletnią prognozę finansową na lata 2023-2032

oraz budżet powiatu na rok 2023. Zanim przystąpiono do głosowania, radni zapoznali się z opiniami poszczególnych stałych komisji oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy. Wysłuchali także skarbnika powiatu, który w formie prezentacji multimedialnej przedstawił budżet na rok 2023. W głosowaniu nad przyszłorocznym budżetem udział wzięło 12 radnych, w tym 11 było za, natomiast 1 wstrzymał się od głosu.

– Dziękuję za okazane zaufanie, szczególnie w tak trudnym czasie, czasie inflacji i wysokich cen energii – podsumował starosta Krzysztof Maćkiewicz, który za zakończenie wraz z przewodniczącym rady złożył wszystkim radnym, gościom i mieszkańcom powiatu życzenia noworoczne.

(red),
fot. Powiat Wąbrzeski

Rodacy w Nowym Jorku

WĄBRZEŹNO ▶ Wąbrzeźnianie są wszędzie i w każdym czasie. Przy okazji mundialu widzieliśmy reprezentację naszego miasta w Katarze. Kilku naszych ziomków mieszka na stałe w największym mieście USA

Nowojorczyki zechcieli się podzielić z nami wrażeniami z okresu okołoswiątecznego, który jako taki nie jest łatwy. Wszyscy zgadzają się w jednym – nie sposób porównać atmosfery świąt w wydaniu amerykańskim z tą, która pozostała w sercu. Rozmach i splendor w obchodzeniu Bożego Narodzenia w New York – jak podają nasi rozmówcy – powodują jeszcze większą nostalgię i wspomnienia przeżyć świątecznych w kraju.

Nie ma się czego czepiać, mówi pierwszy mieszkaniec Nowego Jorku. – Wszystko jest pięknie i wydaje się chwilami, że aż za bardzo. Wielkie choinki z tysiącami światełek są w każdym ważniejszym miejscu, ale pomimo swojego przepychu nie pachną tak jak te polskie, w rodzinnych domach. Co z tego, że wszystko jest na bogato, kiedy zarazem bezosobowe i obce. Bywałem na Times Square w dzielnicy Midtown, w okręgu Manhattan, na

skrzyżowaniu Broadway i Siódmej Alei w ostatni dzień roku i w tłumie ludzi wcale nie czułem się dobrze. Na początku mojego pobytu w Stanach robiło to jakieś wrażenie. Z czasem bardzo bładło. Wiem też, że się czepiam nie wiadomo czego. Nie przyjechałem tu na zesłanie i za karę. Sam wybrałem sobie taki los, a w grudniu jest tu chyba najtrudniej – uważa mężczyzna.

– Mieszkam w Nowym Jorku ponad 20 lat i nie wyobrażam sobie innego miejsca do życia dla mnie – informuje obywatelka USA polskiego pochodzenia.

– Przyzwyczaiłam się już dawno do innego traktowania zwyczajów świątecznych i obchodzenia się z nimi. Zamiast łamania się wigilijnym opłatkiem w gronie rodzinnym tu wystarczy wykonać zdawkowy telefon i wszystko jest ok. Nie ma czasu na sentymenty, bo najważniejszą wartością w życiu jest dolar. Im ich więcej, tym sukces bardziej spektakularny we wszystkich aspektach życia zawodowego i osobistego. Na początku trudno jest to zrozumieć, ale z czasem wydaje się być takie podejście do życia najsensowniejsze. Bez pieniędzy w odpowiedniej kwocie na koncie nic nie znaczysz. Nikogo nie obchodzi, co myślisz, jakie masz możliwości – jest tylko jedno zaszufładowanie

– ile jesteś wart? Na tej podstawie można budować znaczące relacje biznesowe i towarzyskie. Kto nie potrafi się pogodzić z takim traktowaniem jest w zasadzie przegrany. A im więcej porażek, tym większa tęsknota za Polską – dodaje nasza rozmówczyni.

Trzecia i ostatnia osoba pochodząca z Wąbrzeźna, która spędziła w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej łącznie 10 lat, w czterech kolejnych wyjazdach do Nowego Jorku, Filadelfii i Chicago wypowiada się w nieco innym tonie.

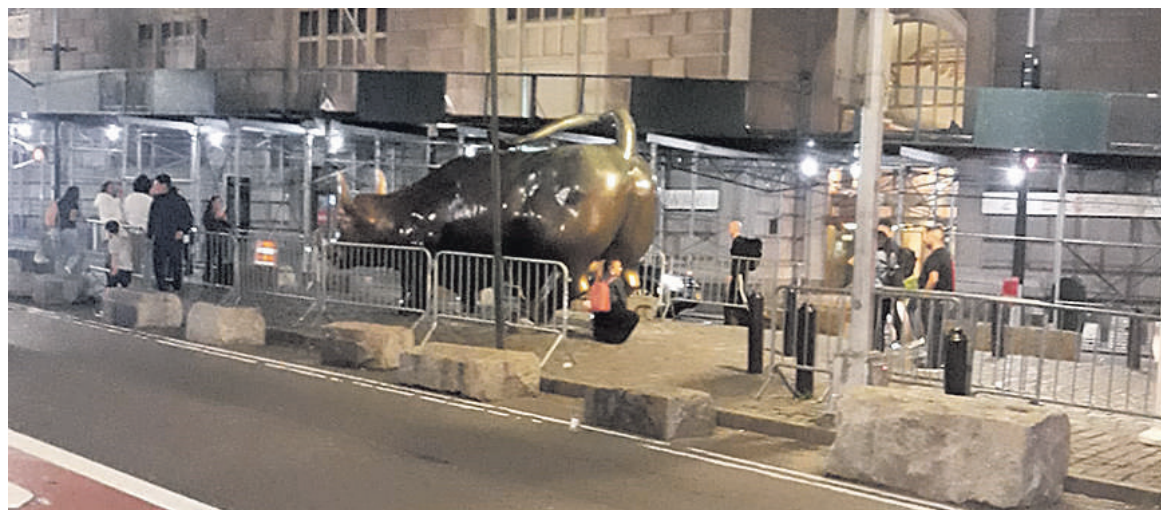
– USA są krajem, w którym można wszystko, bez względu na pochodzenie w tym wielkim konglomeracie kultur i narodowości. Mīt „od pocybuta do milionera” jest osiągalny dla każdego. To kraj z przyszłością dla ludzi przedsiębiorczych, zdeterminowanych i konsekwentnych. Możliwości rozwoju są nieograniczone. Trzeba też zrozumieć, że dolar jest bożkiem i wartością samą w sobie. Nie ma miejsca na sentymenty. Chcesz zaistnieć – musisz się dostosować, a wszelkie sentymenty i tęsknoty głęboko schować. Słowianom nie jest łatwo, przynajmniej na początku, bo sposób traktowania tradycji i wszystkiego z tym związanego jest skrajnie różny od tego, w czym zostali wychowani. Żeby

odnieść sukces zawodowy i być na odpowiednim poziomie w amerykańskim społeczeństwie, trzeba zapomnieć o korzeniach i pochodzeniu narodowym. Kto tego nie potrafi, a jest to duży procent ludzi, ten czuje się przegrany i nie na miejscu. Najgorsze jest to, że nie wszyscy mogą rzucić swoje życie w USA i wrócić do kraju, a to powoduje stany depresyjne i wszystkie związane z tym konsekwencje. Do tego ostatni świąteczny atak zimy z zaspami do 2 metrów w wielu stanach, powodujący mnóstwo ofiar śmiertelnych, jest niekoniecznie faktem przemawiającym do pozostania w tym kraju, ale nie stanowi też i imperatywu, by z niego wyjechać – przyznaje kobieta.

Można by przywołać powiedzenie, że „wszędzie dobrze, gdzie nas nie ma”, odpowiedzieć natchnioną inną maksymą „wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej”. – Przysłowia mają to do siebie, że dobrze brzmią, ale ich sens trzeba niekiedy sprawdzić praktycznie – stwierdza aktualna mieszkanka Filadelfii.

Nasi rozmówcy witali 2023 rok aż dwa razy. Najpierw zdalnie w Polsce, podczas rozmów telefonicznych i drugi raz u siebie, 6 godzin później.

B. Walas
fot. nadesłane

Trzeci Dzień Świąt w doskonałej Formie

WĄBRZEŹNO ▶ Najwyraźniej dwa dni Bożego Narodzenia to zbyt mało, aby dostatecznie nacieszyć się świętami. O przedłużenie radosnego nastroju zadbało Wąbrzeskie Stowarzyszenie FORMA, które przygotowało muzyczną ucztę dla wszystkich spragnionych koncertów na najwyższym poziomie. 27 grudnia na scenie Wąbrzeskiego Domu Kultury mogliśmy wysłuchać kolęd i pastorałek w programie „Trzeci Dzień Świąt”

Jeszcze nie opadły emocje po letnim festiwalu WąbJAZ-Zno, a miłośnicy muzyki przygotowali dla wąbrzeźnian i gości kolejne profesjonalne widowisko. Organizatorem koncertu było Wąbrzeskie Stowarzyszenie FORMA, zaś partnerami Gmina Miasto Wąbrzeźno oraz Wąbrzeski Dom Kultury.

Z kolei za spiritus movens wydarzenia kryją się (w kolejności alfabetycznej): Magdalena Domagalska (skrzypce, wokół, aranżacje), Maciej Domagalski (zespół perkusyjny, kierownictwo muzyczne), Agata Ronowska (opieka artystyczna), Zbigniew Ronowski (wokół, saksofon, realizacja dźwięku, produkcja). Perfekcyjny akompaniament zapewniał zespół muzyczny w składzie: Kacper Kasprzak (instrumenty klawiszowe, opracowanie muzyczne, aranżacje), Michał Dykban (gitary), Bartek Werachowski (gitara basowa).

Na początku w świąteczny klimat wprowadził zebranych występ uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie. Dzieci, pod kierunkiem swojej wychowawczynie Lucyny Gajowczyk Saniewskiej, przedstawiły

specjalnie przygotowany układ taneczny.

Licznie zgromadzona w domu kultury publiczność entuzjastycznie przyjmowała pojawianie się na scenie wokalistek: Beaty Czmocho (wokół, opieka artystyczna), Kornelii Ćwiklińskiej (wokół), Ewy Gorczyńskiej (wokół), Zuzanny Grodzkiej (wokół), Agaty Korzeniak (wokół), Liwii Ronowskiej (wokół), Alicji Tomaszewskiej (wokół, opieka arty-

styczna), i oczywiście Magdaleny Domagalskiej. Wisienką na torcie był ponadto występ Chóru Cantate Domino pod kierownictwem Wojciecha Góralskiego. Natomiast prowadzeniem koncertu zajęli się konferansjerzy Maciej Czarnecki i Pamela Uszyńska.

Diabelnie mocne anielskie głosy

Już pierwsza kolęda, zaśpiewana w jazzowej aranżacji przez Kornelię Ćwiklińską zоста-

ła nagrodzona burzą oklasków i stanowiła świetną zapowiedź dalszej części widowiska. Nie mniejszy aplauz zyskały kolejne wokalistki: Zuzanna Grodzka w „Kolędzie Maryi”, Alicja Tomaszewska w ciekawej interpretacji kolędy „Cicha noc” – „Narodziłeś się”, liryczna Beata Czmocho w kolędzie „Noel”, wzruszająca Agata Korzeniak w łagodnej pieśni „Gdy śliczna Panna”, czy poetycka Magdalena Domagalska

w „Kolędzie warszawskiej 1939” do słów wiersza Stanisława Balińskiego, z muzyką Zbigniewa Preisnera. Ponadto wszyscy artyści zaśpiewali wspólnie kolędę „Gloria in excelsis Deo” (Gdy się Chrystus rodzi), zaś duet Kornelia Ćwiklińska i Beata Czmocho – hymn Bożego Narodzenia „Bóg się rodzi”. Ponadto Beata Czmocho, Magdalena Domagalska, Alicja Tomaszewska i Zbigniew Ronowski wraz z Chórem Cantate Domino dali wokalny popis w kolędzie „Mizerna, cicha” do słów romantycznego poety Teofila Lenartowicza.

To tylko część repertuaru, zaprezentowanego podczas grudniowego koncertu na scenie domu kultury. Widowisko zostało przygotowane z wielką dbałością o wszystkie szczegóły – muzykę, scenografię, oświetlenie, nagłośnienie itd. Nie dziwi więc, że publiczność podziękowała jego twórcom owacjami na stojąco. A jeśli ktoś nie mógł uczestniczyć w koncercie 27 grudnia, to może skorzystać z zaproszenia na powtórkę koncertu 6 stycznia 2023, również w WDK.

(tekst i fot. krzan)

Jak bezpiecznie funkcjonować w cyfrowym świecie?

POWIAT ➤ Zgubienie, kradzież dokumentu lub wyciek danych osobowych mają często przykre następstwa. Jak reagować w takich sytuacjach, podpowiada Poradnik Fundacji AVLab dla Cyberbezpieczeństwa

W ostatnich latach wiele osób miało w swoim najbliższym otoczeniu poszkodowanych wskutek utraty osobistych dokumentów tożsamości. Niby nic wielkiego, dopóki nie odezwały się firmy windykacyjne, domagające się natychmiastowej spłaty długów zaciągniętych w imieniu ludzi niespodziewających się takiego zwrotu sytuacji. Człowiek, któremu skradziono dowód osobisty, dowiedział się po kilku tygodniach, że jest właścicielem najnowszej wersji mercedesa, a zaległości w spłatach zaciągniętego długu sięgają horrendalnych kwot wraz z odsetkami. Pomimo wszelkich działań zabezpieczających, uniemożliwiających skradzione dokumenty, zgłaszali się do niego kolejni windykatorzy, podnoszący sprawę braku spłaty rat za kolejną limuzynę. Teksty znajomych, że na biednego nie trafiło, były zabawne tylko dla najbliższego otoczenia, mniej śmieszne dla adresata niewybrednych żartów.

Jak można uchronić się przed takimi nieciekawymi sytuacjami? Jeśli Twoja „cyfrowa tożsamość” została skradziona to powinienes to zgłosić: na policję, do banku, do urzędu gminy, do administratora danych osobowych, do Urzędu Ochrony Danych osobowych (UODO), korzystając we wszystkich możliwych przypadkach z profilu zaufanego.

Cyfrową tożsamość można tłumaczyć jako przeniesienie danych osobowych do internetu. Może to być dowód osobisty, prawo jazdy lub inny dokument akceptowany przez polskie urzędy i instytucje. To także dane biometryczne: odciski palców w postaci cyfrowej, zeskanowana tęcza oka, geometria twarzy – używane do weryfikacji tożsamości, autoryzacji dostępu do systemów informatycznych albo identyfikacji obywatela.

Jeśli wyciekły dane osobowe albo numer PESEL wskutek zgubienia, kradzieży dowodu osobistego albo w wyniku cyberataku na organ państwowy lub prywatną instytucję należy zgłosić sprawę na policję. Przyjęcie sprawy przez dyżurującego policjanta automa-

tycznie unieważni dowód z dniem zgłoszenia. Jeżeli ktoś wziął pożyczkę, posługując się Twoimi danymi, należy zawiadomić dodatkowo bank, firmę pożyczkową lub operatora komórkowego, u którego posłużono się danymi w celu podpisania umowy.

Utratę dokumentu tożsamości (kradzież, zgubienie) należy zgłosić w dowolnym banku, nawet jeśli nie ma się konta w tym oddziale. Wymiana informacji pomiędzy organami państwowymi nie zawsze jest skuteczna, dlatego oprócz policji warto zastrzec dokument przed nieuprawnionym użyciem i próbą wykorzystania danych osobowych. Zastrzeżenie dowodu osobistego przez profil zaufany można zrobić szybko i bez wychodzenia z domu, więc wskazane jest

skorzystać i z tej opcji. Trzeba się zgłosić do odpowiedniego regionalnie urzędu, żeby wyrobić nowy dokument (dowód osobisty, paszport).

Warto zapisywać wszystkie dowody zgłaszania sprawy na policję oraz w urzędach. Będzie to pomocne w postępowaniu przed sądem, zwłaszcza w sprawach dotyczących szkód majątkowych. Jak można się zabezpieczyć przed wyciekami danych, które powierzyliśmy komukolwiek z różnych względów? (Brak wpływu na sposób ich przetwarzania i zabezpieczenia przed kradzieżą).

Przed faktem wycieku danych albo już niestety po ich ujawnieniu możemy założyć konto w systemie informacji kredytowej oraz wykupić Alert BIK. Dzięki alertowi SMS

dowiadujemy się od razu o każdej próbie wyłudzenia kredytu na nasze dane i opóźnieniach w spłacie kredytu i innych zobowiązaniach. Inną możliwością jest wykupienie pakietu w usługach chroniących PESEL, które powiadamiają o wszystkich działaniach z użyciem tego indywidualnego numeru.

W każdym przypadku przekazania swoich danych osobowych należy pamiętać, że są one chronione prawem. Wskutek ich wykradzenia, czy przekazania niezgodnego z prawem możemy żądać wyjaśnień od administratora i w takim wypadku powinniśmy zachować całą korespondencję z adresatem, jak również wszystkie komunikaty publiczne, które zostały wydane w związku z wyciekami danych na potrzeby złożenia skargi do PUODO (prezes urzędu ochrony danych osobowych). Oczywiście jest wskazane zachować kopię zgłoszenia sprawy na policję bądź dochodzenia roszczeń na drodze cywilnej.

Jeżeli z jakiegoś powodu mamy obawy, że mogły wyciec nasze dane, w powiązaniu z adresem e-mail, można to sprawdzić na różnych stronach firm zajmujących się zabezpieczeniem danych osobowych. Ostrożności nigdy za wiele, a prób wyłudzenia danych osobowych jest coraz więcej i to każdego dnia.

B. Walas, fot. ilustracyjne

Wąbrzeźno

„Domówkowe” szaleństwo

Noc sylwestrowa 2022/23 i związana z tym zabawa odbyła się powszechnie w prywatnych mieszkaniach i domach.

Większość zapytanych o plany powitania nowego roku odpowiadała, że ze względu na wzrost kosztów utrzymania zdecydowała się spędzić ten wieczór w kameralnym gronie, czyli na typowej prywatce, zwanej obecnie domówką. Wygląda, że to popularny wybór, bo mieszkania i domki jednorodzinne były

rozświetlone i gwarne już od godzin popołudniowych 31 grudnia. I trudno się dziwić, że taka forma imprezowania stała się ogólnie przyjęta. Inflacja, drożyzna podstawowych artykułów spożywczych, wyższe stawki opłat za media, rat kredytu zmusiły większość z nas do zastosowania trybu oszczędnościowego.

Oczywiście miały też miejsce tradycyjne bale sylwestrowe w miejskich lokalach. Ceny kształtowały się w przedziale 200 – 300 zł od osoby.

Ilość fajerwerków odpalanych o północy wydawała się jakby skromniejsza w ilości i w czasie trwania huku petard. Jest jednak i pozytywny aspekt tej sytuacji –

zwierzęta przeżyły chyba mniejszy stres. Przynajmniej pozostaje mieć taką nadzieję. Pierwsze hałasy fajerwerków spowodowały poniekąd sesję fotograficzną domowych zwierzków. Harcujące i dokazujące wcześniej koty zastygły wskutek efektów dźwiękowych, których wcześniej nie znały. Pozostaje jedy-

nie współczuć tym zwierzątkom jak i wszystkim innym, których słuch jest wielokrotnie czulszy, niż ludzki. Fajerwerki są świetną zabawą, a można kupić ich wersję bezhukową, co jest chyba najlepszym rozwiązaniem.

Tekst i fot. B. Walas, fot ilustracyjne

Nawiązali zagraniczną współpracę

WĄBRZEŹNO ▶ Udało się! Po wielu zmaganiach i tygodniach przygotowań Zespół Szkół w Wąbrzeźnie osiągnął sukces, nawiązując współpracę ze szkołą Realschule w Syke, w partnerskim powiecie Diepholz. – Współpraca obu szkół ma polegać na wymianie uczniów, a także poznaniu niemieckiego i polskiego systemu szkolnictwa, w szczególności edukacji zawodowej – informuje Zespół Szkół w Wąbrzeźnie

Pierwsza wymiana uczniowska odbyła się w dniach 4-12 grudnia 2022 roku. Do szkoły Realschule w Syke pojechało 10 uczniów Zespołu Szkół w Wąbrzeźnie wraz z opiekunkami: Hanną Kowską oraz Aleksandrą Ługiewicz.

– Program wymiany był bardzo napięty, oprócz zajęć w partnerskiej szkole Realschule i wizyty w sąsiadującej z nią BBS Schule, mieliśmy również spotkanie z burmistrzem Syke, panią Suse Laue. Odwiedziliśmy także interaktywne muzeum emigracji w Bremen-haven, gdzie rozwiązując kolejno zadania z karty dla zwiedzających, śledząc notki biograficzne i zapiski w kartach pokładowych, odkrywaliśmy losy ludzi emigrujących z Europy do USA. Kolejne dni wypełniły nam wizyta w fabryce mercedesa w Bremie oraz zwiedzanie zabytkowego centrum Bremy. Grudzień to czas jarmarków bożonarodzeniowych, dlatego też cieszyliśmy się, że będąc w Bremie, mogliśmy być na jednym z najpiękniejszych

jarmarków w Niemczech, poczuć jego magiczną atmosferę, zjeść prażone orzechy czy jabłka w karmelu. Oprócz nas były tam też rzesze turystów z Europy, chcących zobaczyć słynny jarmark bożonarodzeniowy usytuowany wokół katedry św. Piotra i ratusza w Bre-

mie. Wśród przeróżnych języków słyszanych na jarmarku, można było rozpoznać naszą mowę ojczystą – relacjonują uczniowie ZS w Wąbrzeźnie.

W czasie wymiany polskich uczniów gościli rodziny uczniów z Realschule. Była to świetna oka-

zja aby popołudniami, podczas rozmów z rodzicami-gospodarzami, poopowiadać o zwyczajach, kulturze i ciekawostkach związanych z Polską oraz poznać zwyczaje niemieckie i tureckie (w przypadku rodzin niemiecko-tureckich). Ostatnie zajęcia w szkole to wspólnie

przygotowanie pizzy i tradycyjnego deseru niemieckiego, Speisequark mit rotegrütze. Była to kolejna okazja dla uczniów do wspólnych rozmów i opowiadania o tradycyjnych daniach w domach polskich czy niemieckich.

– Na zakończenie pełnego wrażenia pobytu uczniowie Realschule wraz z rodzicami przygotowali w niedzielę pożegnalną kolację. Oprócz możliwości skosztowania dań kuchni niemieckiej czy tureckiej była to także okazja do rozmów między rodzinami, uczniami i nauczycielami, podsumowania wrażenia z wymiany, refleksji na temat programu wymiany, a także do wspólnych zdjęć. Do Polski wracaliśmy zmęczeni, ale i zadowoleni, pełni nowych doświadczeń i nowej wiedzy. Czekamy teraz z niecierpliwością na naszych partnerów z Syke i ich czerwcową wizytę w Wąbrzeźnie i w naszej szkole – kończą relację uczniowie z Wąbrzeźna.

(ak), fot. ZS Wąbrzeźno

Start kolejnego naboru

POWIAT ▶ Od 2 stycznia rolnicy, którzy ponieśli straty w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych lub ASF, mogą starać się o środki na inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej. Kwota pomocy w ramach tego działania to maksymalnie 300 tys. zł

Wnioski o to wsparcie finansowane z budżetu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 przyjmowane są już po raz jedenasty. O pomoc na inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej mogą się starać dwie grupy rolników. Do

pierwszej należą ci, których gospodarstwa ucierniały na skutek klęsk żywiołowych: deszczu nawalnego, suszy, przymrozków wiosennych, ujemnych skutków przezimowania, obsunięcia się ziemi, lawiny, gradu, huraganu czy uderzenia pioruna. Drugą stanowią poszkodowani w wyniku wystąpienia afrykańskiego pomoru świń (ASF).

O dofinansowanie można się ubiegać, gdy szkody w gospodarstwie, np. w sprzęcie, uprawach rolnych albo zwierzętach gospodarskich, powstały w roku, w którym jest składany wniosek lub w jednym z dwóch poprzednich lat. Straty muszą wynosić przynajmniej 30 proc. średniorocznej produkcji rolnej z trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiła szkoda. Pod uwagę można wziąć również pięć lat poprzedzających rok wystąpienia strat, jednak w tym przypadku pomija się lata o najwyższej i najniższej produkcji.

Z kolei jeśli w gospodarstwie wystąpi ASF, o pomoc mogą starać się rolnicy, którym powiatowy lekarz weterynarii nakazał w drodze decyzji zabicie świń lub zniszczenie ich zwłok.

W tym przypadku szkoda także powinna wynosić co najmniej 30 proc. trzody chlewnej posiadanej przez rolnika.

Kilkaset tysięcy złotych do wzięcia

Maksymalna pomoc jaką można otrzymać w ramach tego wsparcia w całym okresie realizacji PROW 2014-2020, to 300 tys. zł na jednego beneficjenta i gospodarstwo. Poziom dofinansowania nie może przekroczyć jednak 80 proc. kosztów kwalifikowanych poniesionych na realizację danej inwestycji. Rekompensaty z tytułu szkód powstałych w wyniku klęsk żywiołowych można przeznaczyć na odtworzenie składników gospodarstwa, które uległy zniszczeniu. Wartość szkody musi oszacować komisja powołana przez wojewodę, a zakres kosztów podlegających refundacji musi być zgodny z katalogiem kosztów kwalifikowanych.

W przypadku gdy w wyniku klęski żywiołowej zniszczona została konkretna maszyna rolnicza, można otrzymać dofinansowanie na jej odkupienie. Trzeba pamiętać, że musi być ona nowa. A jeśli np. w wyniku przejścia huraganu zniszczeniu

uległ sad, pomoc finansowa powinna zostać przeznaczona na odtworzenie uszkodzonych nasadzeń. Natomiast gdy przyczyną strat jest ASF, inwestycje realizowane z dofinansowaniem nie mogą być związane z produkcją świń.

Gdzie złożyć wniosek?

Od 2 stycznia do 29 grudnia 2023 r. wnioski przyjmują biura powiatowe i oddziały regionalne ARiMR. Dokumenty można złożyć osobiście, przesłać za pośrednictwem Poczty Polskiej lub elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP. Pomoc przyznawana jest zgodnie z kolejnością wpływu dokumentacji. Do tej pory z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w ramach wsparcia „Inwestycji odtwarzających potencjał produkcji rolnej” agencja przeprowadziła dziesięć naborów. Poprzedni zakończył się 30 grudnia 2022 r. – przyjęto w nim 86 wniosków, a kwota oczekiwanego dofinansowania to ok. 7,7 mln zł. W sumie taką pomoc z PROW 2014-2020 w wysokości ponad 24 mln zł otrzymało do tej pory 473 rolników.

(AdWo), fot. archiwum

Powiat

Podsumowanie 2022 roku

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wypłaciła w 2022 roku blisko 32 mld zł. To kwota przekazana w postaci m.in. płatności bezpośrednich, dofinansowania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, pomocy krajowej i Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” 2014-2020.

Tradycyjnie największą część przekazanych w ciągu roku funduszy stanowią płatności bezpośrednie. Około 17 mld zł to suma środków przekazanych rolnikom od 1 stycznia 2022 r. w ramach dwóch kampanii (2021 i 2022). Znaczny udział w puli, ponad 12,92 mld zł, mają zaliczki (dopłaty bezpośrednie 10,78 mld zł i płatności obszarowe PROW – 2,14 mld zł). W 2022 roku wnioski złożyło 1,265 mln rolników, a cały budżet to ok. 16,96 mld zł. Wypłaty trwają i zgodnie z unijnymi przepisami będą realizowane do 30 czerwca 2023 r.

Istotną pozycję w zestawieniu zajmuje również Program Rozwo-

ju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Z jego budżetu agencja wypłaciła w 2022 roku ok. 9,6 mld zł. Najwięcej pieniędzy przeznaczonych zostało na modernizację i restrukturyzację gospodarstw. W minionym roku przeprowadzono ponad 20 naborów skierowanych bezpośrednio do producentów rolnych, a w ofercie PROW pojawiły się też nowe działania. Z kolei w ramach pomocy krajowej ARiMR przekazała w ciągu ostatnich 12 miesięcy ponad 5 mld zł.

Najwięcej środków z tej puli trafiło do rolników w postaci dopłat do zakupu nawozów mine-

ralnych – 2,61 mld zł. Zainteresowaniem cieszyła się także pomoc dla producentów loch, a dzięki sprawnemu rozpatrzeniu wniosków przed końcem roku wsparcie – w wysokości ok. 591,4 mln zł – otrzymały rodziny rolnicze, które poniosły straty w wyniku działania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych. Natomiast ok. 270 mln zł trafiło w 2022 roku do beneficjentów Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” na lata 2014-2020, w ramach którego ARiMR przeprowadziła 25 naborów.

(AdWo)

Powiat

Dla produkujących świnie

Rolnicy zajmujący się produkcją trzody chlewnej będą mogli otrzymać nowe wsparcie. Dofinansowanie wyniesie od 2400 zł do 70 000 zł.

Nowy instrument Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) to „Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę” w ramach działania „Nadzwyczajne tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych wpływem rosyjskiej inwazji na Ukrainę”. Działanie to jest jednorazowym, nadzwyczajnym mechanizmem, będącym odpowiedzią na problemy z płynnością finansową zagrażającą ciągłości działalności rolniczej.

Budżet wsparcia wynosi prawie 155 mln euro. Pomoc

jest adresowana do rolników zajmujących się produkcją świń w cyklu zamkniętym. Wysokość wsparcia wynosić będzie co najmniej 2,4 tys. zł i nie więcej niż 15 000 euro (ok. 70 tys. zł) na rolnika (maksymalny limit określony w przepisach rozporządzenia UE). Wysokość pomocy będzie uzależniona od wielkości gospodarstwa rolnego mierzonej historyczną skalą produkcji (zróżnicowanie poszczególnych przedziałów ze względu na wielkość produkcji). Ogłoszenie terminu naboru wniosków zostało zaplanowane na styczeń 2023 r.

(AdWo)

Podwórkowe gry z historią

XX WIEK ▶ Dzieci hołdują obecnie grom na telefonie lub komputerze. Nieco starsi z dzieciństwa pamiętają grę w klasy lub piekło-niebo. Narysowanie kredą na betonie kilku kresek wystarczało do długiej i emocjonującej rozgrywki. Za prostą zabawą kryje się ciekawa historia

Zadziwiające jest to, że gra w klasy nazywana czasem u nas „chłopkiem”, znajdowana jest przez historyków w różnych cywilizacjach – od Chin po Rzym. Niektóre źródła mają prawie 4 tysiące lat. Pewne jest, że grę w klasy skutecznie Rzymianie. Była to nie tylko zabawa, ponieważ stosowano ją jako element treningu dla legionistów. Rzymscy żołnierze musieli pokonywać tor „chłopka” o długości ok. 30 metrów w pełnym rynsztunku, który osiągał 25 kg. Trzeba przyznać, że taka „zabawa” była męcząca. Rzymska armia była za to najbardziej mobilną z piechoty

świata.

Rzymscy arystokraci, ale i biedota na swoich placach i podwórkach rysowali mniejsze wersje gry w klasy, dodając przy tym system punktacji. W Indiach gra była równie popularna, ale została zakazana przez Buddę. Zdaniem tego filozofa i myśliciela gry tego typu prowadziły ludzi na złą drogę i odwracały uwagę od zgłębiania siebie. W Skandynawii gra w klasy miała dodatkowe, magiczne znaczenie. Na wyspie Gotlandii dzieci grały i nadal bawią się w „Trojaspiel”. Zasady gry są niemal identyczne jak u nas. Przy użyciu „Tro-

jaspiel” można było wywoływać Słońce oraz deszcz.

Istnieją setki, jeśli nie tysiące wariacji gry w klasy. W 1938 roku Marian Wawrzecki napisał nawet książkę o tej grze, w której zebrał rysunki wykonywane przez warszawskie dzieci na ulicach. Było ich kilkanaście typów, a mowa tylko o jednym mieście. Wersja gry nazywana „piekło-niebo” pochodzi oryginalnie z Niemiec i Szwajcarii. W tym przypadku do rozgrywki używa się także kamienia i stara się nim rzucać lub kopać w taki sposób, by ten nie zatrzymał się na polu oznaczonym jako piekło.

Inną grą podwórkową, która niestety obecnie nie jest popularna, była gra w gumę. Miała również wiele wariacji, a niektórzy osoby osiągały w niej nie lada finezję, skacząc nawet przez gumę zawieszoną na wysokości szyi koleżanek i kolegów. Gumę utożsamia się z dziewczętami, ale w oryginale była to zabawa męska. Pierwsi w gumę skakali Chińczycy 1000 lat temu. To właśnie stamtąd przywędrowała do Polski. W okresie PRL dodawano do niej różne układy słów, dzięki temu gra rozwijała nie tylko skoczność młodego pokolenia. Uczyła także zapamiętywania układów słów.

(pw), fot. ilustracyjne

XX wiek

Pogrzeb cechów

7 czerwca 1927 roku wprowadzono w Polsce nowe, jednolite prawo przemysłowe. Oznaczało to, że w każdym krańcu naszego kraju każdego rzemieślnika obowiązywały te same reguły.

Od tej pory praktycznie do historii przeszła silna rola cechów rzemieślniczych. W Lipnie urządzono nawet ich nieformalny „pogrzeb”. Cechy rzemieślnicze były organizacjami zrzeszającymi mistrzów z różnych branż. W większych miastach, np. w Toruniu istniało wiele cechów, np. piekarzy, bednarzy, krawców, itd. W mniejszych miastach jak Golub lub Lipno istniały cechy łączące różne rzemiosła.

Gdy w 1927 roku władze państwowe wzięły w swoje ręce kwestie rzemiosła, cechy utraciły dawną moc spraw-

czą. W Lipnie urządzono uroczyste obchody zakończenia działalności cechów. W tej doniosłej uroczystości wzięło udział około tysiąca rzemieślników z Lipna i okolicy. Pochód prowadził prezes cechu – Malinowski. Rzemieślnicy udali się do kościoła na mszę prowadzoną przez ks. Suchcickiego, a następnie na zebranie do Domu Ludowego. W przemówieniach wspomniano o szczytnej historii lipnowskich cechów. Na koniec odśpiewano Rotę.

(pw), fot. ilustracyjne

XX wiek

Szyld znamieniem

Wiosną 1938 roku w Polsce wprowadzono stosunkowo niewinne prawo, które miało uderzać w kupców żydowskich. W Wielu miastach nie wykonywano go, ponieważ widziano w nim zarzewie konfliktu. W ten sposób rządowi sprzeciwiono się w Lipnie.

W przedwojennej Polsce w handlu dominowali Żydzi. Posiadali większość sklepów i hurtowni. Od początku starano się złamać ten monopol. Początkowo walczono w sposób uczciwy, np. tworząc polskie spółdzielnie i sklepy. Niestety pod koniec lat 30-tych polskie rządy stały się coraz bardziej antysemickie. Wprowadzono getto ławkowe na uniwersytetach, a w 1938 roku nakazano obowiązkowe umieszczenie na szyldach sklepowych nazwiska właściciela. Miało to

skłaniać konsumentów do omijania sklepów żydowskich.

W Lipnie początkowo nie zastosowano się do tego obowiązku. Podobnie uczyniono w Radziejowie i Włocławku. W miejscowościach tych znaczną część populacji stanowili Żydzi. Opór trwał krótko, ponieważ w tamtych czasach władze miast miały znacznie słabszą pozycję niż obecnie. Przedstawiciel rządu w terenie – starosta nakazał przestrzeganie przepisów.

(pw)

(pw)

XX wiek

Proces, który zmienił prawo

W 1904 roku w Niemczech wprowadzono sądy kupieckie. Ich jedynym zadaniem było rozstrzyganie spraw handlowych.

Było to konieczne. Dlaczego? Podczas debaty nad zaletami sądów kupieckich w niemieckim parlamencie opisano sprawę z Golubia. Jednym z posłów zasiadających w parlamencie Niemiec był Polak – Leon Czarliński. Polityk przytoczył przy tym historię

z Golubia. Dotyczyła niewielkiej sumy 50 marek, o które kłóciło się dwóch kupców.

W sprawie tak drobnej kwoty odbyło się 14 rozpraw. Czterokrotnie zmieniali się sędziowie, sześć razy pisarze sądowi. Rozprawy odrzucano z błahych przyczyn. Dopiero

po 14. podejściu sąd nakazał zwrócenie poszkodowanemu 25 marek, a obie strony podzielono równo kosztami procesu, które wyniosły 300 marek. Pokazywało to absurdalność ówczesnego wymiaru sprawiedliwości.

Pierwszy mecz zagraли na rynku

XX WIEK ► W minionym roku 2022 obchodzono 100-lecie istnienia Miejskiego Klubu Sportowego „Drwęca” Golub-Dobrzyń. Z tej okazji przybliżamy historię klubu znad Drwęcy. Tym bardziej, że pierwsze spotkanie założycielskie odbyło się dokładnie 15 stycznia 1922 roku

Pierwsze założycielskie spotkanie klubu sportowego w Dobrzyniu nad Drwęcą odbyło się w Domu Ludowym przy ulicy Szerokiej 1 (obecnie Piłsudskiego) 15 stycznia 1922 roku. Tego dnia powołany został pierwszy zarząd Robotniczo-Rzemieślniczego Dobrzyńskiego Klubu Sportowego „Drwęca”. Jego pierwszym prezesem został gorący entuzjasta i działacz sportowy Józef Hubert. W skład zarządu weszli również: Jan Brzuszkiewicz (viceprezes), Jan Dąbrowski (skarbnik), Tadeusz wojciechowski (gospodarz klubu) oraz członkowie Stanisław Montecki, Wacław Pekowski, Leon Brzuszkiewicz oraz Stanisław Cywiński.

Pierwszy mecz Klub Sportowy „Drwęca” rozegrał z Lechem Rypin 10 lipca 1922 roku. Mecz ten odbył się w niedzielne popołudnie na dobrzyńskim rynku (obecnie Plac Tysiąclecia). Wynik meczu 5:1 na korzyść Dobrzynia był elementem, który pomógł pokonać trudny pierwszy okres działalności pracy klubowej. Pamiętny mecz rozgrywany z przeciwnikiem rypińskim w spodenkach harcerskich, w przygodnych butach, mocno zapisał się w pamięci społeczeństwa do-

brzyńskiego. „Drwęca” wystąpiła w następującym składzie: Mieczysław Pekowski (bramkarz), Leon Warszawski (lewa obrona), Bolesław Cywiński (prawa obrona), Zygmunt Zawadzki, Stanisław Zawadzki, Wacław Mentecki (wszyscy pomoc) oraz w ataku – Jan Zaporowicz, Edward Wawrzecki, Roman Kamiński, Władysław Kołodziejski i Irena Bieganowski.

Mieszkańcy miasta widząc, że sport to nie tylko rozrywka w niedzielne popołudnie, ale i pożyteczna działalność wychowawcza młodzieży, postanowili pomóc pionierom zorganizowanego ruchu sportowego. Dobrzyńscy szewcy wykonali dla drużyny 22 pary butów piłkarskich, które zostały wręczone na zebraniu zarządu klubu 3 maja 1924 roku. Od 1925 roku rozpoczęła w klubie działalność sekcja piramidowa (gimnastyka akrobatyczna), oraz sekcja biegowa (lekkoatletyczna).

Widząc osiągnięcia sportowe i wielki zapał do dalszej pracy, władze miejskie postanowiły pomóc sportowcom. Burmistrz Dobrzynia przeznaczył w 1926 roku teren, na którym rozgrywane były zawody sportowe. Dzięki temu klub funkcjonował, mając od-

powiedni sprzęt i własne boisko sportowe przy ulicy Szosa Rypińska (obok obecnego szpitala).

W latach 1926-1928 klub pozyskał kilku nowych zawodników do gry w piłkę nożną z Golubia, Sokołowa i Torunia. Zwłaszcza Władysław Wieczorek, robotnik z majątku w Sokołowie, siał postrach pod bramkami przeciwników. Klub z Dobrzynia towarzysko grał z klubami z Grudziądza (Olimpia Grudziądz), Wąbrzeźna (Pomorzanka Wąbrzeźno) oraz zespołami wojskowymi z Torunia.

Wyjazdy do Rypina, Lipna, Ostrowitego odbywała cała drużyna wydzierżawionymi wozami. Często w upale, przy wietrznej i słotnej pogodzie pędzili, poganiając konie sportowcy „Drwęcy” na umówiony mecz. Nawet poznańska Warta przesłała w 1932 roku na ręce zarządu klubu „Drwęca” ofertę rozegrania spotkania w piłkę nożną. Niestety ze względów organizacyjnych do meczu nie doszło.

W kolejnych numerach naszego tygodnika przedstawimy dalsze losy klubu z Dobrzynia nad Drwęcą (dziś Golub-Dobrzyń).

Szymon Wiśniewski, fot. zbiory prywatne

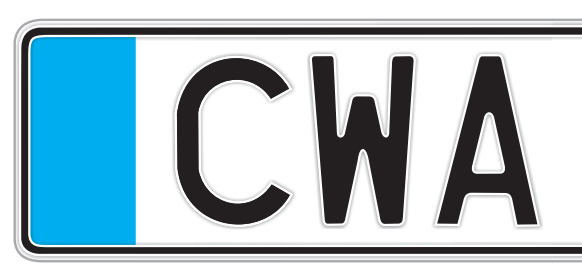
Zawodnicy i działacze MKS „Drwęca” Golub-Dobrzyń 1922-1939:

Józef Hubert (prezes), Jan Brzuszkiewicz (viceprezes), Jan Dąbrowski (skarbnik), Tadeusz Wojciechowski (gospodarz), Stanisław Mentecki, Wacław Pekowski, Leon Brzuszkiewicz, Stanisław Cywiński, Mieczysław Pekowski, Leon Warszawski, Bolesław Cywiński, Zygmunt Zawadzki, Stanisław Zawadzki, Wacław Mentecki, Jan Zaporowicz, Edward Wawrzecki, Roman Kamiński, Władysław Kołodziejski, Irena Bieganowski, Władysław Marcinkowski, Konstanty Brzuszkiewicz, Stanisław Józwiak, Stanisław Cywiński, Stanisław Grabowski, Władysław Mentecki, Tadeusz Wojciechowski, Wacław Pekowski, Władysław Siemiątkowski, Władysław Kołodziejski, Michał Kwiatkowski, Olek Szymański, Zygmunt Płockier, Zygmunt Droźba, Józef Sobierajski, Piotr Kabaciński, Zygmunt Zawadzki, Stanisław Zawadzki, Jan Karczewski, Edward Jankowski, Edward Warszawski, Stefan Tomaszewski, Stanisław Wieczorek, Jerzy Szymański, Stanisław Zombit, Roman Kamiński, Jan Mikołajczyk, Stanisław Kamiński, Henryk Karczewski, Henryk Nałaskowski, Jan Przybylski, Edward Rajnowski, Jan Szperling, Jerzy Tomaszewski, Stanisław Rybak, Piotr Baszkowski, Jan Mikołajczyk, Zygmunt Droźba, Stanisław Rybak, Józef Sobierajski i inni.

Opracowano na podstawie informacji uzyskanych od Wiesława Dąbka oraz publikacji Edwarda Bartkowskiego z okazji 50-lecia klubu w 1972 roku.

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU WĄBRZESKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto

Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Nieruchomości

Domy

Sprzedam dom w zabudowie szeregowej w Wąbrzeźnie. Tel. 506 141 913

Działki

Sprzedam działkę budowlaną w ścisłym centrum Wąbrzeźna wraz z projektem budynku i pozwoleniem na budowę. Tel. 506 141 913

Mieszkania

Sprzedam mieszkanie 3-pokojowe (61,2 m²), 2. piętro, os. „Marysieńka”, Wąbrzeźno, tel. 698 101 381

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Św. Floriana 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 689 09 00
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Wolności 28
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 72 00
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 18
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 45 00

Starostwo Powiatowe
w Wąbrzeźnie
Wolności 44
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 24 51 do 57

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Wolności 27
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 33 15

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Wolności 44
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 28 00

Urząd Skarbowy
w Wąbrzeźnie
ul. Macieja Rataja 2
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 17 77

Urząd Gminy Wąbrzeźno
ul. Mickiewicza 21
tel. 56 687 75 00

PKS Dworzec Autobusowy
ul. 1 Maja 51
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 14 62

Urząd Gminy Dębowa Łąka
Dębowa Łąka 38
87-207 Dębowa Łąka
tel. 56 688 49 10

Urząd Gminy Książki
ul. Bankowa 4
87-222 Książki
tel. 56 688 81 67

Urząd Gminy Płużnica
Płużnica 60
87-214 Płużnica
tel. 56 687 52 00

Urząd Gminy Ryńsk
ul. Mickiewicza 21
87-213 Ryńsk
tel. 56 687 75 00

Kultura i rekreacja

Miejska i Powiatowa Biblioteka
Publiczna w Wąbrzeźnie
ul. Matejki 11 B
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 18 21

Wąbrzeski Dom Kultury
ul. Wolności 47
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 17 27

Centrum Sportu i Rekreacji
ul. Tysiąclecia 3
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 16 36

Oświata

Zespół Szkół
Ogólnokształcących
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 22 85

Szkoła Podstawowa nr 3
ul. Tysiąclecia 1
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 19

Szkoła Podstawowa nr 2
im. Jana Pawła II
ul. Wolności 30
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 18 23

Przedszkole Miejskie. Bajka
ul. Żeromskiego 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 20 92

Przedszkole Alpido
ul. Marii Konopnickiej 13
87-200 Wąbrzeźno
kom. 604 238 767

Specjalny Ośrodek
Szkolno-Wychowawczy we Wroniu
Wronie 28
tel. 56 461 06 11

Poradnia Psychologiczno-
Pedagogiczna w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 35
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 21 75

Zespół Szkół Zawodowych
ul. Żeromskiego 6
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 13 52

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 44
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 24 52

Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 32
tel. 56 689 04 00

Dom Pomocy Społecznej
ul. Pod Młynik 4a
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 03 71

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. 1 Maja 61
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 13 86

Miejski Zakład Energetyki
Ciepłej Wodociągów
i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wąbrzeźnie
ul. Tysiąclecia 8
tel. 56 688 14 27

Zdrowie

Apteka Majowa
ul. Mickiewicza 11
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 620 04 49

Apteka Pod Arniką
ul. Wolności 10
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 26 55

Apteka Stokrotka
ul. Niedziałkowskiego 8
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 12 94

Apteka Dbam o Zdrowie
ul. Wolności 38
87-200 Wąbrzeźno
tel. 73 669 77 73

Apteka PULS VI
ul. Niedziałkowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 477 01 25

NZOZ Przychodnia
Specjalistyczna "REMEDIUM"
ul. Matejki 2A, 87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89 lub tel. 56 687 17 87

Apteka Przyjazna
ul. Wolności 46
87-200 Wąbrzeźno
Tel. 56 651 06 50

Niepubliczny Zakład
Opieki Zdrowotnej
Nowy Szpital
w Wąbrzeźnie
ul. Wolności 27
tel. 41 240 1701

Przychodnia Lekarska
"Amicus" N.Z.O.Z.
ul. Grudziądzka 58
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 16 46

NZOZ Zespół Lekarski
„Medicus” Swarczewicz-Bejger
Ewa, Swarczewicz Tomasz
ul. Pruszyńskiego 10,
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 08 87
tel. 56 687 30 22
tel. 56 687 30 23

Przychodnia Lekarska
Świat Zdrowia Neuca Med
ul. Niedziałkowskiego 5
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 687 03 58

Niepubliczny Specjalistyczny
Zakład Opieki Zdrowotnej
"Endomed"
ul. Plac Jana Pawła II
lokal nr 9
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 696 91 36
tel. 668 577 066

Przychodnia Medycyny
Rodzinnej w Sitnie
Sitno 37
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 14 91

Przychodnia KEMED
ul. Matejki 20c
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 00 20

Remedium SC Indywidualna
Praktyka Lekarska Ewa
i Cezary Zapałowicz
ul. Matejki 2A
87-200 Wąbrzeźno
tel. 56 688 29 89
tel. 56 687 17 87

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Wystawa malarstwa w WDK

WĄBRZEŃNO ▶ Wąbrzeski Dom Kultury zaprasza 17 stycznia o godzinie 17.00 na wernisaż wystawy pt. „Blisko natury” Doroty Wojciechowskiej

Wąbrzeźno

Muzykowanie w dobrym Stylu

Damian Manikowski to kolejny wokalista, którego dorobek twórczy można będzie poznać w ramach projektu „Muzykowanie w dobrym Stylu”. Koncert młodego artysty zaplanowano na 13 stycznia 2023 r. o godzinie 19.00. Jak zawsze wstęp na wydarzenie jest bezpłatny, warto jednak wcześniej zarezerwować stolik.

Damian Manikowski dał już się poznać wąbrzeskiej publiczności. W październiku tego roku jako uczestnik I Festiwalu Piosenek Aleksandry Bacińskiej zdobył wyróżnienie „za wyjątkową muzyczność, w tym za pięknie wyciszane końcówki”. Jego występ spotkał się z bardzo ciepłym przyjęciem publiczności i uznaniem jury.

Damian Manikowski, używający scenicznego pseudonimu RefMa-in, jest studentem Wydziału Edukacji Muzycznej na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Jest też nauczycielem gry na gitarze oraz nauczycielem tańca w prywatnej Międzynarodowej Szkole Sokrates.

Swoją przygodę artystyczną rozpoczął od tańca w studio tanecznym Stylers Dance Studio pod opieką artystyczną Agnieszki Sikorskiej. Jest zdobywcą tytułu wicemistrza Polski w tańcu hip hop, uczestnikiem mistrzostw Europy oraz świata, orga-

nizowanych przez federację IDO.

Jak sam wspomina, jego profesjonalna droga muzyczna rozpoczęła się wraz z poznaniem Państwa Elżbiety i Waleriana Krenzów – założycieli zespołu „Duże Dzieci”. Z tym zespołem nagrał płytę, która m.in. promowana była w programie śniadaniowym telewizji polskiej „Pytanie na śniadanie”.

Czynny udział w licznych próbach i koncertach formacji „Duże Dzieci” pozwolił młodemu artyście na zdobycie wiedzy oraz niezbędnego doświadczenia scenicznego. Kolejne doświadczenie telewizyjne zapewnił mu udział w X edycji programu Mam Talent, w którym jego prezentacja spotkała się z przychylnością publiczności i jury – „3 razy na TAK!”. Aby osobiście poznać tego wyjątkowego człowieka z pasją, wystarczy przyjść do domu kultury 13 stycznia o godzinie 19.00.

(krzan)

Autorka prac jest nauczycielką, mieszkanką pobliskiego Radzyna Chełmińskiego. Swoją przygodę z malarstwem rozpoczęła w dwutysięcznym roku.

– Iskrą zapalną było spotkanie z grudziądzką artystką, niestety już nieżyjącą, Teresą Skrocką. To pod jej fachowym okiem wykonałam pierwsze

pociągnięcia pędzlem. Mój dorobek artystyczny liczy ponad 200 prac, są to obrazy olejne malowane na płótnie – mówi autorka wystawianych w domu kultury prac. Jej obrazy nabywają miłośnicy malarstwa w kraju i za granicą.

Na ekspozycji w galerii WDK pojawi się natura, mar-

two natura, pejzaże i portrety. – Wszystkich, którzy chcieliby zimowe popołudnie spędzić w otoczeniu sztuki, zaprezentowanej w wyjątkowych pracach Doroty Wojciechowskiej, zapraszamy – zachęcają organizatorzy.

(oprac. krzan)

OGŁOSZENIE

Wójt Gminy Książki

Książki, dnia 04.01.2023 r.

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY KSIĄŻKI

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Łopatki, obręb Łopatki, w gminie Książki – otoczenie miejsca pamięci

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2022 r., poz. 503 z późn. zm.) zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w miejscowości Łopatki, obręb Łopatki, w gminie Książki – otoczenie miejsca pamięci wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach od 11.01.2023 r. do 03.02.2023 r. w siedzibie Urzędu Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, pokój nr 21, w godzinach pracy Urzędu.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu 30.01.2023 r., w siedzibie Urzędu Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, pokój nr 21, o godz. 10:00.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, każdy, kto kwestionuje ustalenie przyjęte w projektach planów miejscowych może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Książki z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 20.02.2023 r.

Jako wniesione uznaje się również uwagi w postaci elektronicznej – zgodnie z art. 8c ww. ustawy, na adres e-mail: sekretariat@gminakiazki.pl.

w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) zawiadamiam o możliwości zapoznania się z wyłożonym do publicznego wglądu w/w projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dokumentacją planistyczną i prognozą oddziaływania na środowisko ustaleń tego planów.

Z w/w dokumentami można zapoznać się w dniach od 11.01.2023 r. do 03.02.2023 r. w siedzibie Urzędu Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, pokój nr 21, w godzinach pracy Urzędu.

Zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w Urzędzie Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki, w terminie do dnia 20.02.2023 r.

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

Uwagi i wnioski złożone po wyznaczonym terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Wójt Gminy Książki.

Wójt Gminy Książki

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych osobowych) (Dz. Urz. UE L 119 z dnia 04 maja 2016 r.) informuję, że:

- 1) administratorem danych osobowych dot. projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest Gmina Książki, reprezentowana przez Wójta Gminy Książki;
- 2) kontakt z inspektorem Ochrony Danych w Urzędzie Gminy Książki możliwy jest pod adresem e-mail: iodo.ug@gminakiazki.pl;
- 3) dane osobowe przetwarzane będą w celu sporządzania akt planistycznych oraz na potrzeby związanego z tym celem postępowania administracyjnego, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.

Dane szczegółowe dot. przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją w/w ustawy znajdują się na stronie Gminy Książki.

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

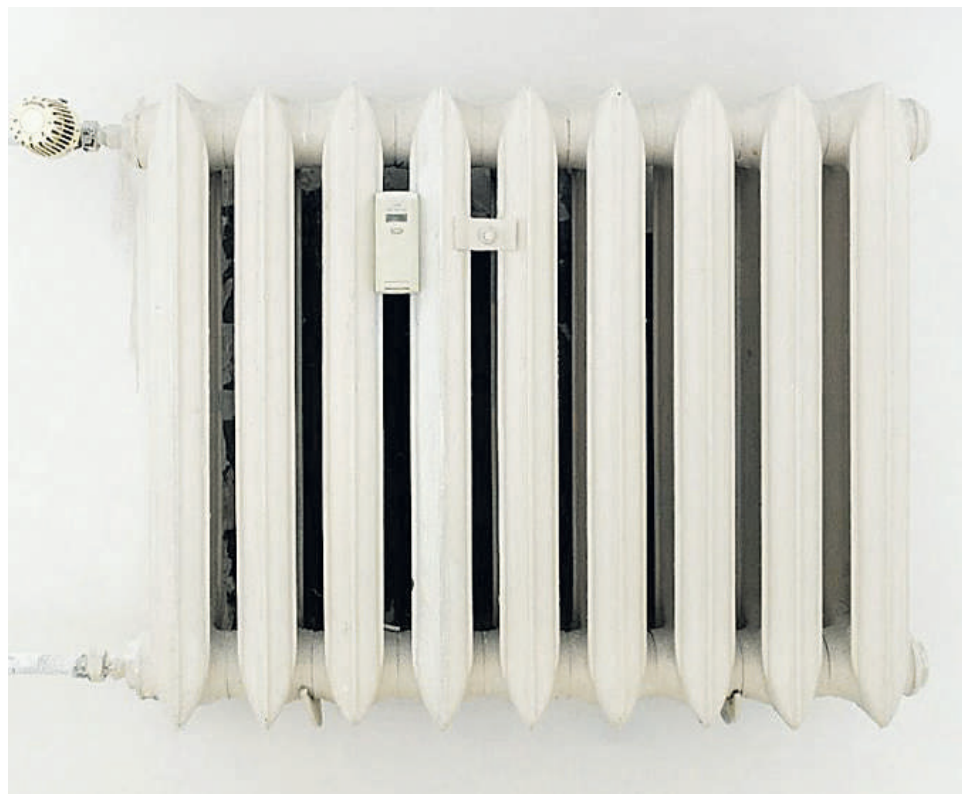
Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów
niezamówionych oraz zastrzega
sobie prawo do ich redagowania
i skracania. Redakcja nie odpowiada
za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Koniec z kotłami gazowymi. Jaka alternatywa?

FINANSE ▶ Kolejne kraje europejskie wprowadzają zakaz wykorzystywania kotłów gazowych w nowych oraz modernizowanych budynkach. Wielu producentów urządzeń grzewczych planuje zakończenie produkcji pieców na gaz w niedalekiej przyszłości. Czy Polskę również czekają zmiany?

Okazuje się, że tak. Unia Europejska, w ramach unijnej polityki klimatycznej i próby zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego w domach, chce zakazać kotłów gazowych w perspektywie kilku najbliższych lat. Jednocześnie intensywnie promowane są pompy ciepła jako najwydajniejsze i ekologiczne źródło ogrzewania. Czy to początek prawdziwego boomu na pompy ciepła? Dlaczego warto zainwestować w takie urządzenie już dziś?

Ogrzewanie budynków mieszkalnych stanowi największe źródło emisji zanieczyszczeń powietrza. Unia Europejska od lat prowadzi działania, których celem jest poprawa jakości oraz ochrona środowiska naturalnego. W Polsce można skorzystać z różnych programów finansowych, oferujących wsparcie na montaż i zakup ekologicznych urządzeń lub modernizację wybranych instalacji. Jednym z nich jest „Czyste powietrze”, czyli projekt dopłat do wymiany starych pieców na nowe, ekologiczne źródła ciepła. Najchętniej wybieranym urządzeniem grzewczym w ramach programu „Czyste powietrze” są kotły gazowe. Okazuje się jednak, że w najbliższych latach UE chce zakazać montażu pieców gazowych w nowych

domach. Dlaczego?

Unia Europejska chce zakazać kotłów gazowych

Ideą Komisji Europejskiej jest ograniczenie emisji dwutlenku węgla pochodzącego ze spalania paliw kopalnych, co wiąże się ze stopniowym wycofywaniem z obiegu kotłów gazowych. Zakaz jest częścią projektu Fit for 55, który zakłada redukcję emisji CO₂ do 55% do 2030 roku. Celem jest rozwój szeroko rozumianej energooszczędności oraz stopniowe przestawienie się na czystą energię.

Wpływ na przyspieszenie transformacji ma inwazja Rosji na Ukrainę. Plan REPowerEU, będący częścią projektu Fit for 55, to odpowiedź na wysokie podwyżki cen energii i paliw oraz niepewność dostaw surowców energetycznych (a w tym paliw kopalnych), spowodowanych wojną w Ukrainie. Według Unii Europejskiej nowe uwarunkowania geopolityczne i trudna sytuacja na rynku paliw wymagają błyskawicznego uniezależnienia się od rosyjskich surowców.

Wstępnie planowane jest wstrzymanie wsparcia finansowego dla modernizacji urządzeń grzewczych wykorzystujących gaz i inne paliwa kopalne. Montaż kotłów gazowych w nowych budynkach ma być zakazany

od 2027 roku, a od 2030 roku również w obiektach modernizowanych. – Już teraz warto szukać alternatyw dla kotłów gazowych. Najlepszą opcją bez wątplenia są pompy ciepła, które bazują na energii cieplnej w otoczeniu: z powietrza, wody lub gruntu – radzi Tomasz Walczak, CTO firmy Euros Energy – producent pomp ciepła.

Rosnąca popularność pomp ciepła

Pompa ciepła to specjalne urządzenie grzewcze, które efektywnie wykorzystuje energię odnawialną. Pompa ma dwa źródła ciepła: dolne, czyli grunt, powietrze lub wody powierzchniowe/podziemne, oraz górne, tj. instalacja grzewcza. Pompa pobiera energię z dolnego źródła i przekazuje ją go górnemu. W ten sposób ogrzewa wnętrza i podgrzewa wodę użytkową.

Pompy ciepła cieszą się coraz większą popularnością na rynku. Komisja Europejska szacuje, że do 2026 roku będzie działać 20 mln nowych pomp ciepła, a do 2030 aż 60 mln. Związane jest to z przyspieszeniem wdrażania OZE w sektorze energetycznym, przemyśle, budownictwie i transporcie. Według Polskiej Organizacji Rozwoju Technologii Pomp Ciepła w 2022 roku w Polsce zostanie sprzedanych ok. 180 tys. pomp

ciepła. Liczba nowych urządzeń w 2023 roku może zbliżyć się do 200 tys., a w 2027 do 300 tys. Dlaczego warto zainwestować w pompę ciepła już dziś?

Pompa ciepła – oszczędność, ekologia i najwyższy komfort

Pompa ciepła jest bezpieczna dla środowiska. Nie produkuje popiołu, dymu i innych szkodliwych substancji. W stosunku do kotłów gazowych może obniżyć emisję CO₂ o 20%. Zasilana przez fotowoltaikę staje się w pełni ekologicznym urządzeniem.

– Inwestując w pompę ciepła, inwestujemy we własny komfort i bezpieczeństwo. Urządzenie jest całkowicie bezobsługowe. Nie trzeba martwić się o ładowanie opału, rozpalać pieca czy jego czyszczenie. W konsekwencji oszczędzamy także czas. – wyjaśnia Tomasz Walczak z Euros Energy. – Jako producent pomp ciepła dbamy o ich wysoką wydajność, znakomitą sprawność i komfortową eksploatację. Nasze urządzenia wyposażyliśmy w dotykowe panele sterowania. Co więcej, pracą wybranej pompy można sterować z poziomu dedykowanej aplikacji, co znacznie podnosi komfort jej użytkowania – dodaje.

Pompa nie stwarza ryzyka

wybuchu, jest prosta w montażu i charakteryzuje się niskimi kosztami eksploatacji. Nie wymaga budowy zbiornika na paliwo i można umieścić ją w dowolnym pomieszczeniu gospodarczym. Na uwagę zasługuje również żywotność urządzeń. Szacuje się, że pompa może pracować wydajnie przez ok. 30 lat.

Dotacja na zakup pompy ciepła – ile można otrzymać?

W pompę ciepła warto zainwestować już dziś – zwłaszcza że możemy liczyć na wsparcie finansowe na zakup i montaż urządzenia! W ramach programu „Moje Ciepło” przydzielane są bezzwrotne dotacje w wysokości od 30 do 45% kosztów kwalifikowanych inwestycji, czyli od 7 do 21 tys. zł. O dofinansowanie mogą starać się właściciele lub współwłaściciele domów jednorodzinnych, w tym wolnostojących, w zabudowie bliźniaczej, szeregowej i grupowej. Warunkiem uzyskania wsparcia finansowego jest podwyższony standard energetyczny budynku. Program potrwa do 31 grudnia 2026 roku lub do wyczerpania dedykowanej puli środków, która wynosi 600 mln.

(red),

fot. materiały prasowe

Skuteczny sposób na zespół jelita wrażliwego

ZDROWIE ▶ Nawracające skurcze i bóle brzucha? Uporczywe wzdęcia, zaparcia lub biegunki? Uczucie pieczenia w żołądku? Nadreaktywność jelit jest złą złą blisko 30% ludzi na całym świecie

Dieta Low Fodmap to jeden z najskuteczniejszych sposobów na leczenie tzw. zespołu jelita wrażliwego. Wymaga jednak konsekwencji oraz uważnego obserwowania reakcji własnego ciała. Na szczęście istnieją gotowe rozwiązania, dzięki którym można pozbyć się uciążliwych objawów raz na zawsze. Warto z nich skorzystać.

Dieta Low Fodmap – z czym to się je?

Dieta Low Fodmap została opracowana w celu łagodzenia objawów tzw. zespołu jelita wrażliwego. Składa się z trzech etapów: eliminacji, reintrodukcji i dopasowania diety do indywidualnej tolerancji na poszczególne produkty spożywcze. Pierwsza faza jest stosunkowo prosta – polega na wyeliminowaniu produktów zawierających składniki z grupy FODMAP, czyli szybkofermentujących, krótkołańcuchowych cukrów: fruktozy, laktozy, fruktanów i alkoholi polihydroksylowych.

Etap eliminacji powinien trwać maksymalnie 8 tygodni. W tym czasie jelita odpoczywają. Prawdziwe wyzwanie stanowi wejście w drugą fazę. – Reintrodukcja Low Fodmap polega na stopniowym wprowadzaniu do diety produktów, które wcześniej wyeliminowaliśmy oraz bacznej obserwacji reakcji naszego organizmu. Dzięki temu możemy dokładnie określić skutki spożycia poszczególnych produktów potencjalnie niekomfortowych dla naszych jelit – tłumaczy Roksana Środa,

dietetyk kliniczna i założycielka MajAcademy.

– Dieta Low Fodmap została opracowana w celu łagodzenia objawów tzw. zespołu jelita wrażliwego, a także leczenia żywieniowego SIBO i IMO – dodaje CEO MajAcademy.

Nieprawidłowe przeprowadzenie etapu rozszerzania jest jedną z najczęstszych przyczyn nawrotu objawów ze strony przewodu pokarmowego. Składa się na to wiele czynników, jak chociażby nieprawidłowa kolejność rozszerzania diety, zbyt szybkie tempo, zbyt duża ilość poszczególnych składników. Etap eliminacji, wbrew pozorom, jest zdecydowanie łatwiejszy! Dlatego, w takiej sytuacji warto korzystać z gotowych diet, które „za rękę” prowadzą przez cały etap od pierwszego do ostatniego dnia – w prawidłowy sposób.

Najważniejsze zasady

Kluczową zasadą diety Low Fodmap jest to, że żadnej z trzech faz nie można pominąć. Nie można zatrzymać się na etapie eliminacji i trwać w nim w nieskończoność. Tylko sukcesywnie i konsekwentnie przeprowadzona reintrodukcja stanowi o sukcesie całego procesu. Dieta kończy się na etapie, gdy sami – pod okiem specjalisty – zdobędziemy pełną wiedzę, jak nasze ciało reaguje na poszczególne produkty i co tak naprawdę nam nie służy.

Do najbardziej popularnych produktów z wysoką zawartością składników FODMAP należą:

pszenica, żuto, jęczmień, mleko i produkty mleczne, śmietana, sery, rośliny strączkowe, warzywa kapustne, cebula, czosnek, buraki, pory, brokuły, karczochy, koper włoski, owoce, także te suszone, orzechy, grzyby, kakao, czekolada, miód oraz inne roślinne substancje słodzące.

Dlaczego Reintrodukcja Low Fodmap jest ważna dla naszych jelit?

Właściwie przeprowadzona dieta Low Fodmap pozwala w pełni kontrolować objawy tzw. zespołu jelita wrażliwego. Składniki określone jako FODMAP (fruktoza, laktoza, fruktany i alkohole polihydroksylowe) trafiają do jelita grubego w praktycznie niezmięnionej formie. Powodują zwiększony napływ wody do jelit, gdzie stanowią doskonałą pożywkę dla zgromadzonych tam bakterii, uwalniając przy tym duże ilości wodoru, metanu i dwutlenku węgla, które drażnią delikatną błonę śluzową jelit.

Tylko właściwe ograniczenie spożycia składników FODMAP może przynieść ukojenie i lepszą pracę przewodu pokarmowego. Skutecznym rozwiązaniem są gotowe, kompleksowe jadłospisy uwzględniające specyfikę poszczególnych etapów diety, zwłaszcza fazy Reintrodukcji Low Fodmap.

Każdy ze składników FODMAP należy wprowadzać osobno, aby określić jego realny wpływ na nasz organizm. Gotowe plany żywieniowe znacznie to ułatwiają. Ważne, by etap testo-

wania każdego składnika trwał ok. tygodnia, a wprowadzanie go do diety po fazie eliminacji przebiegało stopniowo np. zaczynamy od wprowadzania połowy łyżeczki miodu dziennie, a kończymy na kilku łyżeczkach produktu spożywanych w ciągu dnia.

Sposób na sukces? Gotowy plan Reintrodukcji Low Fodmap!

Wsparcie dietetyka jest niezwykle ważne przy wprowadzaniu i utrzymywaniu każdej diety. – Zwłaszcza etap reintrodukcji, czyli stopniowego rozszerzania diety po fazie eliminacji, wymaga dodatkowego wsparcia z zewnątrz – zauważa Roksana Środa z MajAcademy. – Z pomocą przychodzą gotowe jadłospisy Reintrodukcja Low Fodmap, które pozwolą utrzymać cel od pierwszego do ostatniego dnia – dodaje.

Więcej informacji na temat REINTRODUKCJA LOW FODMAP znaleźć można właśnie na platformie MajAcademy, która oferuje gotowe jadłospisy będące odwzorowaniem indywidualnej współpracy z pacjentami. To pierwszy taki produkt na rynku – z kompleksową wiedzą i jadłospisami. Dzięki niemu możemy samodzielnie przeprowadzić dietę w pełni bezpieczny sposób.

Zamawiając gotowy jadłospis Reintrodukcji Low Fodmap otrzymujemy kompletny 8-tygodniowy plan żywieniowy z gotową listą zakupów, podzielony na dwa 4-tygodniowe eta-

py. Reintrodukcja przebiega różnie u różnego typu pacjentów, dlatego w ofercie MajAcademy, oprócz klasycznego jadłospisu znajdują się dodatkowe informacje i propozycje dla osób uczulonych na konkretne składniki lub z nietolerancją histaminy.

Przepis z GOTOWEGO JADŁOSPISU – REINTRODUKCJA LOW FODMAP z MajDiet

Granola świąteczna (przepis bez nabiału, bez sorbitolu)

Składniki: 50g mieszanki orzechów laskowych i włoskich; 35g syropu amaretto; 25g syropu klonowego; 20g oleju kokosowego; 100g soku z pomarańczy; 125g płatków owsianych; 15g jagły ekspandowanej; 20g pestek dyni; 10g płatków kokosa; 10g siemienia lnianego; łyżeczka przyprawy do piernika LF; szczypta soli.

Przygotowanie: W misce połącz syrop amaretto, syrop klonowy, roztopiony olej kokosowy, sok z pomarańczy. W oddzielnym naczyniu połącz posiekane orzechy, płatki owsiane, jagłę, pestki, płatki kokosa i nasiona siemienia lnianego. Posyp przyprawą i szczyptą soli. Do suchych składników wlej mokre i całość dokładnie wymieszaj. Całość przełóż na blachę do pieczenia. Piecz przez 35 minut w 160 stopniach, co jakiś czas mieszając, aby nie przypalić. Granolę można przechowywać w suchym miejscu, w szczelnie zamkniętym pojemniku.

(red),
fot. materiały prasowe

Motocyklowe pożegnanie starego roku

WĄBRZEŻNO ▶ Już od kilku lat motocykliści z Wąbrzeźna oraz okolicznych miejscowości w samo południe spotykają się w sylwestra, aby pożegnać mijający rok. Jedynie w czasie nasilonych obostrzeń, związanych z pandemią koronawirusa, spotkanie nie odbyło się. Pożegnaniu roku 2022 nie przeszkodził nawet padający deszcz

Na wąbrzeskim rynku spotkali się motocykliści z Wąbrzeźna, Torunia, a także członkowie klubu „Wolne Orły” z Kowalewa Pomorskiego oraz Stowarzyszenia Międzynarodowy Motocyklowy Rajd Katyński. W sumie na Placu Jana Pawła II zaparkowało kilkadziesiąt maszyn. Trzeba zaznaczyć, iż kowalewscy motocykliści spotkali się najpierw na rynku w Kowalewie Pomorskim, skąd wyruszyli do zaprzyjaźnio-

nego Wąbrzeźna.

O huczne pożegnanie 2022 roku zadbał ks. Paweł Dąbrowski, który wystrząsał z ręcznej bombardy obwieścił zbliżający się koniec starego roku. Ks. Paweł jest jednym z pomysłodawców Moto-Sylwestra w Wąbrzeźnie. I chociaż rozstał się już z wąbrzeską parafią, to nie zapomina o swoich motocyklowych przyjaciółach.

– Sylwestrowe spotkania to nasza tradycja od bodajże roku

2015 – mówi Witold Rękas. – Spotykamy się przy lampce (kubeczku) bezalkoholowego szampana, składamy sobie życzenia, robimy pamiątkowe zdjęcia i po prostu w sympatycznej atmosferze spędzamy razem trochę czasu – dodaje.

Tegoroczne spotkanie miało też akcent charytatywny. – Jako członkowie Stowarzyszenia Międzynarodowy Motocyklowy Rajd Katyński prowadzimy zbiórkę na

rzecz polskich dzieci z Łanowic i Sambora na Ukrainie w obwodzie lwowskim – mówi Andrzej Michewicz. – Zbieramy długopisy, zeszyty, latarki ręczne akumulatorowe oraz pieniądze na ich zakup. Nasze wsparcie pomoże polskim dzieciakom uczyć się w trudnych wojennych warunkach. Dzisiaj też udało się zebrać trochę grosza – wyjaśnia koordynator zbiórki Andrzej Michewicz.

Dary rzeczowe można prze-

syłać na adres: Andrzej Michewicz ul. Wolności 106/2, 87-200 Wąbrzeźno, e-mail: a.michewicz@wp.pl Dary pieniężne można wpłacać na konto: Stowarzyszenie Międzynarodowy Motocyklowy Rajd Katyński nr konta: PNB Paribas Nr 63 1600 1055 1744 1950 8000 0001 Z dopiskiem darowizna na cele statutowe – pomoc Polakom na Ukrainie.

(tekst i fot. krzan)

